

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

(повне найменування вищого навчального закладу)

Філологічний факультет

(повне найменування інституту/факультету)

Кафедра української мови та мовної підготовки іноземців

(повна назва кафедри)

Кваліфікаційна робота

Динаміка та варіантність особового іменника м. Одеси

The Dynamics and Variability of the Personal Names in Odesa

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

Виконала: здобувачка очної (денної) форми навчання
спеціальності 035 Філологія

спеціалізації 035.01 Українська мова та література

ОП Українська мова та література

Оксана ТРОЦЕНКО

Науковий керівник:

д. філол. н., проф. Марія ДРУЖИНЕЦЬ _____

Рецензент:

к. філол. н., доц. Світлана ПОЛІЩУК

Рекомендовано до захисту:

протокол засідання кафедри української
мови та мовної підготовки іноземців

№ __ від _____ 2025 р.

Завідувач кафедри

проф. _____ Тетяна КОВАЛЕВСЬКА

Захищено на засіданні ЕК № 1

протокол № _ від _____ 2025 р.

Оцінка _____ / _____ / _____

(за національною шкалою/шкалою ECTS/ бали)

Голова ЕК

Проф. _____ Євген ДЖИДЖОРА

**Одеса
2025**

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ АНТРОПОНІМІЇ	10
1.1. Опис антропонімійної системи в наукових працях.....	10
1.2. Ім'я як термін і соціально-національний знак.....	14
1.3. Історія дослідження та походження імен.....	16
1.4. Фонд сучасних імен.....	20
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ЖІНОЧОГО ІМЕННИКА: СПАД І ПІДНЕСЕННЯ	23
2.1. Перший віковий зріз (1971-1980 роки).....	23
2.2. Другий віковий зріз (1981-1990 роки).....	24
2.3. Третій віковий зріз (1991-2000 роки).....	25
2.4. Четвертий віковий зріз (2001-2010 роки).....	26
2.5. П'ятий віковий зріз (2011-2021 роки).....	27
РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ ЧОЛОВІЧОГО ІМЕННИКА: СПАД І ПІДНЕСЕННЯ	29
3.1. Перший віковий зріз (1971-1980 роки).....	29
3.2. Другий віковий зріз (1981-1990 роки).....	31
3.3. Третій віковий зріз (1991-2000 роки).....	32
3.4. Четвертий віковий зріз (2001-2010 роки).....	32
3.5. П'ятий віковий зріз (2011-2021 роки).....	34
Розділ 4. УЛЮБЛЕНІ ВАРІАНТИ ОСОБОВИХ ІМЕН	37
4.1. Іменна варіантність у науковій літературі.....	37
4.2. Словотвір улюблених варіантів особових імен.....	42
4.2.1. Чоловічий іменник.....	43
4.2.2. Жіночий іменник.....	47
ВИСНОВКИ	54
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	59
ДОДАТКИ	66

ВСТУП

Ім'я людини – це частина історії народу. В іменах знайшли своє відображення побут, вірування, надії, сподівання, художня творчість, історичні події та, мабуть, усі сфери життя народу. Історія, яка може бути зчитаною з власних імен, є більш достовірною, об'єктивною та захоплюючою, ніж з інших джерел. На неї неможливо впливати, її неможливо сховати, її необхідно лише правильно зрозуміти. Вона, як пісні, думи, казки, не розповідає прямо, але багато чого приховує та чекає на свій час.

Українська антропоніміка має давні традиції. Початок наукового вивчення української антропонімії пов'язаний з іменами мовознавців другої половини XIX – початку XX ст. (В. Охримович, А. Степович, І. Франко, В. Щербина). Активно і плідно вивчався і вивчається клас особових імен, зокрема такими мовознавцями, як С. Бевзенко, П. Чучка, М. Худаш, Л. Гумецька, В. Горпинич, Ю. Карпенко, І. Сухомлин, Л. Скрипник, Н. Дзятківська, М. Демчук, Г. Півторак, Л. Масенко, А. Коваль, Л. Белей, Н. Свистун, А. Чорноус, С. Брайченко та ін. Укладено словники українських імен. Найвідоміші з них – Л. Скрипник, Н. Дзятківська «Власні імена людей», І. Трійняк «Словник українських імен».

Дослідження антропонімів здійснюється в різних аспектах: специфіка власного імені як мовної категорії є предметом розгляду Ю. Карпенка, засоби вираження емоційно-оцінних відтінків в іменах – П. Чучки, Л. Кракалії, І. Сухомлина, Р. Осташа, С. Павелко, В. Познанської. Попередниками у дослідженні складу й динаміки чоловічих і жіночих імен на антропонімійному матеріалі Одещини можна назвати О. Карпенка, О. Касім, Л. Зайчикову, Буковини – Л. Кракалія, Лемківщини – С. Панцьо, Херсонщини – Р. Петрова, Ізмаїльщини – О. Жмурко, Волині – І. Скорук, Донеччини – Г. Кравченко, Лубенщини – Л. Кравченко, Гуцульщини – С. Павелко.

На історичному матеріалі особові імена та їхні варіанти успішно вивчали М. Худаш, Р. Керста, В. Шевцова, Р. Осташ, М. Демчук, С. Панцьо, М. Сенів та ін.

Останнім часом у дослідженнях ономастів дедалі чіткіше виділяється соціолінгвістичний аспект вивчення особових назв, що вимагає спеціальних досліджень. Чимало їх праць присвячено аналізу реально вживаних імен, які людина офіційно отримує при народженні. Але, оскільки антропоніми – складний соціальний феномен, то це вимагає й інших підходів до їх вивчення.

Актуальність роботи полягає в тому, що антропонімічні дослідження синхронного і діахронного напрямку будуть завжди на часі, оскільки вічне людське суспільство і його антропонімія, що розвивається і змінюється, буде привертати погляди мовознавців до цього лінгвістичного матеріалу задля доповнення загальної картини історичних подій в Україні. Особові імена людей, безумовно, є частиною лексичної системи мови, функціонують за її законами. Разом з тим, крім лексичного компонента, антропоніми у свій понятійний зміст включають й етнографічну, історичну, соціальну, культурологічну інформацію та дуже швидко реагують на будь-які зміни, що відбуваються в суспільстві. Дослідження в галузі антропоніміки поглиблюють відомості про лінгвоментальні характеристики народу, зберігають і передають стереотипи національної культури. Аналіз якісного та кількісного складу й варіативність іменника Приморського району м. Одеси не вивчались і, безперечно, зможуть доповнити загальну картину антропонімікону – це й зумовило вибір теми нашого дослідження.

Зв'язок роботи з кафедральними науковими темами, програмами, планами. Кваліфікаційну роботу виконано в межах комплексної наукової теми кафедри української мови та мовної підготовки іноземців Одеського національного університету імені І. І. Мечникова «Дослідження дискурсивної специфіки комунікативного впливу» (номер державної реєстрації 0119U103569, №197, керівник – проф. Т. Ю. Ковалевська).

Метою дослідження є простежити динаміку та варіантність особових імен жителів Приморського району м. Одеси, процес розвитку певних імен або їх занепад (одиничне використання або повне зникнення імен з ужитку), вказати напрямки змін складу іменника щодо його розширення або звуження, спробувати встановити критерії, за якими обирається ім'я для ім'янаречення, а також дослідити їхні сучасні улюблені варіанти та словотвір.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати такі **завдання**:

- вивчити теоретичний матеріал за обраною темою;
- зібрати та опрацювати фактичний матеріал;
- виявити закономірності формування особового іменника;
- простежити походження та значення фіксованих імен;
- простежити кількісну динаміку найуживаніших, популярних, рідкісних та одиничних найменувань;
- визначити якісний склад іменника;
- встановити спільне та відмінне у поглядах на імена в різні часові етапи, виявляючи специфіку репертуару кожного вікового зрізу;
- провівши анкетування дослідити сучасні улюблені варіанти особового іменника;
- визначити способи словотворення емоційно-оцінних варіантів;
- представити антропонімічні гнізда жіночого та чоловічого іменника;
- встановити фактори, які відіграють головну роль в формуванні особового іменника.

Об'єктом дослідження стали офіційні особові імена мешканців Приморського району м. Одеси.

Предметом дослідження є якісна / кількісна характеристика й закономірності формування офіційного іменника, словотвір улюблених сучасних варіантів імен м. Одеси.

Фактичний матеріал дослідження – приблизно 6-7 тис. особових імен мешканців Приморського району м. Одеси, народжених з 1971 до 2021 року та результати 70 анкет (Дод. В 1), заповнених в Гуглформі вчителями, учнями КЗ «Рішельєвський науковий ліцей» та їхніми батьками (Дод. В 4).

Джерельною базою дослідження є актові записи про хрещення новонароджених у Свято-Успенському соборі, який знаходиться за адресою: вул. Преображенська, 70, м. Одеса; 70 анкет, заповнених в Гуглформі респондентами КЗ «Рішельєвський науковий ліцей», а також варіанти імені в інтернет-джерелах (сайт goroh.pp.ua).

Наші матеріали розподілені на групи (за віковими зрізами):

1. – 1971–1980 роки;
2. – 1981–1990 роки;
3. – 1991–2000 роки;
4. – 2001–2010 роки;
5. – 2011–2021 роки.

У нашій системі імен виділяються чотири групи: найуживаніші імена (перша десятка); популярні імена – імена, які вживаються часто. Ім'я зараховується до цієї групи, якщо воно має не менше 10 носіїв; рідкісні імена – імена, що зустрічаються рідко. Ім'я зараховується до цієї групи, коли воно має не більше 9 і не менше 2 носіїв; одиничні імена – імена, що зустрілись 1 раз на будь-якому зрізі.

Для досягнення мети та виконання завдань дослідження використано загальнонаукові та спеціальні **методи**: *аналіз і синтез* для здійснення теоретичних узагальнень та систематизації фактичного матеріалу; *індукція та дедукція* з послідовним уточненням уявлення про динаміку досліджуваного об'єкта та антропонімії гнізд онімів; *описовий метод*, який забезпечує збір, систематизацію та підготовку даних до подальшої обробки; *зіставний метод*, який допомагає порівняти динаміку та варіанти досліджених імен з динамікою та варіантами, зафіксованими у словниках, та варіантами імен різних регіонів України; *спостереження та анкетування* для фіксації

загальних тенденцій функціонування аналізованих імен; *прийом кількісних підрахунків*, що зводиться до підрахунку частоти вживання мовних одиниць, які в нашому випадку представлені особовими іменами.

Новизна нашої роботи полягає в тому, що вперше здійснено аналіз складу іменника Приморського району м. Одеси, охарактеризовано його динаміку (спад і піднесення протягом 50 років) та антропонімійні варіантні гнізда жіночих і чоловічих імен.

Практичне значення роботи вбачаємо в тому, що фактичний матеріал можна використати для укладання словника популярних імен Одещини та України, антропонімійних атласів, а також у подальшому дослідженні української антропонімійної системи. Результати дослідження можна застосувати для читання історичної діалектології, дериватології, лексикології, для спецкурсів і спецсеминарів з ономастики, словотвору в закладах вищої освіти. Зібраний та систематизований у роботі матеріал – важливе й надійне джерело для мовознавців і фахівців суміжних дисциплін.

Теоретичне значення роботи вбачається у поглибленні наукових знань про виникнення, розвиток і особливості функціонування особового іменника. Результати дослідження сприятимуть створенню цілісного уявлення про якісну характеристику, динаміку особового іменника.

Апробація результатів. Результати дослідження повідомлялись на: Всеукраїнській студентській науковій інтернет-конференції «Актуальні питання сучасної філології та журналістики» (19 квітня 2023 року, м. Тернопіль, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка); Всеукраїнській науково-практичній конференції з проблем вищої освіти «Теорія та практика аналізу художнього тексту: сучасні вектори досліджень (11-12 травня 2023 року, м. Одеса, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського»); The 2nd International scientific and practical conference “Science and society: modern trends in a changing world” (January 22-24, 2024, Austria, Vienna); Міжнародній конференції CONFERINȚA ȘTIINȚIFICĂ

INTERNAȚIONALĂ A STUDENȚILOR INTERUNIVERSITARIA, Ediția a XX-a, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți (18 квітня 2024 року, Бельці, Молдова (18 aprilie 2024, Bălți)), Всеукраїнській науково-практичній конференції з проблем вищої освіти «Теорія та практика аналізу художнього тексту: сучасні вектори досліджень» на історико-філологічному факультеті ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (24–25 квітня 2024 року, м. Одеса, Історико-філологічний факультет ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського»); 80-й звітній студентській науковій конференції Одеського національного університету імені І.І.Мечникова (24 квітня 2024 року, м. Одеса, Одеський національний університет імені І. І. Мечникова); Всеукраїнській науково-методичній конференції молодих науковців «Прикладна лінгвістика 2024: проблеми та рішення» (16–17 травня 2024 року, м. Миколаїв, Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова); Ювілейній всеукраїнській науково-практичній конференції молодих науковців «Лінгвістика й лінгводидактика: здобутки і перспективи розвитку» (6-7 грудня 2024 року, м. Одеса, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського»); Міжнародній науковій конференції студентів CONFERINȚA ȘTIINȚIFICĂ INTERNAȚIONALĂ A STUDENȚILOR INTERUNIVERSITARIA Ediția a XX-a Universitatea de Stat «Alec Russo» (16 травня 2025 року, Бельці, Молдова (16 mai 2025, Bălți)); 81-й звітній студентській конференції філологічного факультету ОНУ імені І. І. Мечникова (23 березня 2025 року, м. Одеса, Одеський національний університет імені І. І. Мечникова); Всеукраїнській науково-практичній конференції з проблем вищої освіти «Теорія та практика аналізу художнього тексту: сучасні вектори досліджень» (24-25 квітня 2025 року, м. Одеса, ДЗ «Південноукраїнський національний університет імені К.Д.Ушинського»); 3 International scientific and practical conference for students and young scientists “Science in the era of socio-cultural

changes : realities prospects and sustainability” (24 october 2025, Dnipro, Dnipro university of technology).

Публікації. Теоретичні положення та результати дослідження викладено у статтях «Динаміка особового чоловічого іменника Приморського району м. Одеси: спад і піднесення», опублікованій у збірнику наукових статей “Science and society: modern trends in a changing world” (Vienna, Austria, 2024. С.537-545) та «Динаміка жіночого іменника Приморського району міста Одеси: спад і піднесення», опублікованій у збірнику студентських наукових статей «Філологічні студії» (Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2025. Вип. 16. С. 51-56).

Відповідно до поставленої мети та сформульованих завдань робота має таку **структуру**:

- **Вступ**, у якому висвітлено мету, основні завдання й ключові положення кваліфікаційної роботи;

- основна частина, яка складається з чотирьох розділів: перший – **«Теоретичні засади вивчення антропонімії»**, де описано історію розвитку особового іменника з найдавніших часів до наших днів, розглянуто походження імен та їх сучасний фонд; другий та третій – **«Особливості жіночого іменника: спад і піднесення»**, **«Особливості чоловічого іменника: спад і піднесення»**, у якому проаналізовано фактичний матеріал, описано кількісний та якісний склад особового іменника, проаналізовано його динаміку в досліджуваній місцевості протягом 1971–2021 рр.; четвертий – **«Улюблені варіанти особових імен»**, у якому коротко схарактеризовано опис іменної варіантності в науковій літературі, а також досліджено шляхом анкетування улюблені варіанти респондентів і способи творення їхніх варіантів.

- **Висновки** про результати нашої роботи;

- **Список використаної літератури**, що складається зі 72 позиції;

- **Додатки**, у яких подаються результати дослідження в таблицях.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ АНТРОПОНІМІЇ

1.1. Опис антропонімійної системи в наукових працях

Особові імена як цінний лінгвокультурний матеріал привертали увагу дослідників із найдавніших часів. До середини ХХ ст. мовознавці переважно з'ясовували етимологію цього розряду антропонімів. Останнім часом, як справедливо констатують науковці, предметом аналізу постають і інші важливі питання: природа імені; методика дослідження й термінологія; склад іменника та його статистична структура; чинники (лінгвальні та екстралінгвальні), що впливають на постійні зміни складу імен і ступеня їхньої популярності; варіантність особових імен; практичні питання сучасної антропоніміки.

Отже, вивчення стану дослідження антропонімії, ознайомлення з основними здобутками у цій галузі мовознавства є одним із актуальних і перспективних завдань української ономастичної науки.

Українська антропоніміка, починаючи з другої половини ХХ ст., є вагомим складовою частиною вітчизняного мовознавства і сьогодні охоплює різноманітні аспекти аналізу власних особових назв.

Початок наукового вивчення слов'янської антропонімії прийнято пов'язувати з працею словенського та австрійського мовознавця Франца Міклошича «Die Bildung der slavischer Personennamen» (1860). У цій праці вперше порушується питання словотвірної будови слов'янських особових назв, пояснюється творення простих антропонімів і перелічуються суфікси, за допомогою яких вони утворюються. Автор також здійснює алфавітний перегляд основ, від яких утворюються слов'янські власні імена людей. Ця праця відіграла неабияку роль в розвитку антропонімії та не втратила своєї актуальності і на сучасному етапі розвитку [69].

Основоположником української антропонімії вважають Івана Яковича Франка, який у своїй праці «Причинки до української ономастики» (1906) порушує проблеми народної антропонімії. Автор наголошує на важливості

особових назв як мовного матеріалу як для філолога, що досліджує структуру мови, так і для історика та етнографа [56].

Отже, як окрема повноцінна галузь українського мовознавства, антропоніміка сформувалася тільки на кінець 60-х років ХХ ст. Починаючи з другої половини ХХ ст., розвиток східнослов'янської антропоніміки загалом набуває широкого розмаху.

Значний внесок у розвиток досліджень з антропонімії мають праці українських учених Г.Є. Бучко, М.О. Демчук, І.М. Желєзняк, Р.Й. Керсти, Р.І. Осташа, С.Є. Панцьо, М.Л. Худаша, П.П. Чучки, О.Є. Медведєвої, С.П. Павелко, Ю.О. Карпенка, Н.О. Свистун.

До найактуальніших проблем сучасного українського мовознавства належить всебічне вивчення антропонімії, зокрема збір конкретного антропонімного матеріалу.

На сьогодні є багато робіт, присвячених цій проблематиці: Л.В. Кракалія дослідила антропонімійну систему радянської Буковини, В.О.Шевцова – Середньодніпровського Лівобережжя України, Т.Д. Космакова – правобережного Побужжя, В.Д. Познанська – південно-східної України, С.Є. Панцьо – давньої Лемківщини, О.Ю. Карпенко та О.Ю. Касім – Одещини, П.П. Чучка – Закарпаття, Г.Є. Бучко – Бойківщини, Л.О. Тарновецька – Буковинського Подністров'я, І.Д. Фаріон – Верхньої Наддністрянщини, С.П. Павелко – Гуцульщини, Г.Д. Панчук – Опілля, Л.О. Кравченко – Лубенщини, С.В. Шеремета – північної Тернопільщини, Н.О. Свистун – м. Тернополя та ін.

Найповніше вивченим є антропонімікон Закарпаття, досліджений у праці П.П. Чучки «Антропонімія Закарпаття». Монографія вражає за розмірами через те, що автор зібрав колосальний фактичний матеріал: усі прізвища, прізвиська та імена, що поширені на Закарпатті, а частково і в прилеглих ареалах. В основі дослідження П.П. Чучки – 30 тис.

найменувань, у тому числі 15 тис. розмовних варіантів прізвищ, більше 12 тис. прізвиस्क і понад 2 тис. варіантів власних особових імен [61].

Звісно, не всі регіони України є дослідженими. Але з кожним роком з'являються нові наукові роботи (дисертації, монографії, наукові статті), присвячені вивченню антропонімів певного міста, регіону на певному часовому зрізі.

Дослідженню іменника м. Тернополя присвячена дисертація Н.О. Свистун «Динаміка антропонімікону м. Тернополя ХІХ-ХХ ст.». Метою даної роботи є виявлення складу чоловічих та жіночих імен тернопільчан ХІХ-ХХ ст., систематизування й аналіз їх динаміки протягом досліджуваного періоду. Вивчення антропонімікону за даними актових записів та журналів видачі свідоцтв про народження дозволило уперше виявити організацію іменника м. Тернополя, його статистичну структуру, темпи та причини оновлення, особливості функціонування імен [46].

Динаміка особових імен українського Придунав'я (на матеріалі Кілійського та Болградського районів Одеської області) є предметом дослідження дисертації О.Ю. Медведєвої. Метою праці є вивчення українського іменника на матеріалі Кілійського району Одеської області, а також зіставлення його з болгарським іменником на матеріалі Болградського району Одеської області, виявлення спільних та відмінних аспектів цих двох іменних систем. Для порівняння залучались дані про іменники м. Ізмаїла, Одеси, Одеської області та інших регіонів України. У роботі вперше в історії антропонімічного дослідження Українського Придунав'я здійснена спроба зіставного аналізу іменників українців і болгар [37].

У дисертаційній праці Т.В. Буги «Динаміка особових імен центральної Донеччини (кінець ХІХ – початок ХХІ ст.)» проводиться аналіз сільського українського іменника центральних районів Донецької області з 1890 по 2009 роки і українсько-змішаного – з 1920 по 2009 роки. У роботі проведено аналіз 317 чоловічих і 351 жіночого імені, що було надано в українських родинах, а також 447 чоловічих і 492 жіночих імен – в українсько-змішаних

сім'ях. Сільський іменник 1890 по 1910-х років вивчено без урахування національної належності носіїв, оскільки імена цього періоду вибрано з метричних книг, у яких відсутні відомості про національність новонароджених та їхніх батьків; до українського антропонімікону умовно віднесено імена дітей, батьки яких православні за віросповіданням і мають українські прізвища [10].

Дисертацію С.Л. Брайченко присвячено соціолінгвістичному вивченню особових імен Одещини. Дослідницею здійснено новий підхід до аналізу антропонімів: особові імена розглядаються крізь призму уподобань у їх віковій динаміці за шістьма хронологічними зрізами; подається порівняльна характеристика сучасних поглядів на імена та реального ім'янаречення протягом ХХ ст. А також у роботі пропонується реєстр і аналіз структури неофіційних форм імен [5, 6].

Антропонімний склад м. Кіровограда досліджено у дисертації О.В. Черноус «Динаміка особових імен м. Кіровограда у ХХ ст.». У роботі проаналізовано 538 чоловічих і 544 жіночих імен, що реалізуються в 29 785 іменовживаннях; проведено дослідження якісних і кількісних змін складу іменника м. Кіровограда в межах ХХ ст.; скласифіковано особові імена за походженням, встановлено кількісне співвідношення онімів різних груп; зроблено спробу порівняти й визначити ступінь взаємовпливу систем особових імен носіїв різного віросповідання; проведено зіставно-порівняльний аналіз одержаних результатів з матеріалами інших українських місцевостей [59]. Тобто, на цей час з тією чи іншою повнотою досліджувалися склад і динаміка особового антропонімікону Одещини, Херсонщини, Буковини, Волині, Лемківщини, Півдня України, м. Дніпропетровська, м. Донецька, м. Чорноморська, м. Косова, м. Тернополя, м. Хмельницького.

Вчені виокремлюють такі антропонімосистеми:

1. Одноійменні – людину називають лише одним іменем без усіляких додаткових означень, такою була польська антропонімічна система XVII – XVIII ст.;

2. Двойменні – обов'язкові два найменування: єврейська, німецька, сучасна польська та ін.;

3. Трійменні (обов'язкові три найменування: українська, білоруська).

Слов'янська антропонімічна система, вважає польський дослідник Т. Мілевський, наймолодша з усіх інших індоєвропейських, оскільки в ній імена не втратили ще повністю свого апелятивного значення.

У монографії «Еволюція антропонімічних формул у слов'янських мовах» С.М. Пахомова [44, с. 37] зазначає: «Документи епохи Київської Русі беззаперечно підтверджують уживання трилексемних антропонімоформул при ідентифікації представників еліти цієї держави. Українська аристократія XVI ст. на теренах, що не підлягали московському впливу, іменувалася трилексемно: особове ім'я + патронім + прізвище та особове ім'я + патронім + відтопонімне означення». Панівним способом ідентифікації особи наприкінці XVIII – поч. XIX ст. була двокомпонентна антропонімічна структура (особове ім'я + прізвищева назва), але траплялися однокомпонентні ідентифікації за власним ім'ям та трикомпонентні й чотирикомпонентні структури, що свідчить про розвиток способів ідентифікації особи та водночас про виразну тенденцію до їхнього усталення. Формування сучасної української офіційної антропонімічної системи припадає на початок тридцятих років XIX ст. [45, с. 196].

1.2. Ім'я як термін і соціально-національний знак

Власні особові назви, або антропоніми, відіграють важливу роль у житті народу. Кожна людина має індивідуальне власне особове ім'я, яке обрали їй батьки і яким називають її близькі, друзі, співрозмовники. Вони з'явилися вже на світанку історії людства, коли ще не було ані прізвищ, ані

іменувань за батьком, ані якихось інших власних особових іменувань людей. Отже, особові імена стали першими за всю історію людства засобами словесної індивідуалізації та легалізації людини в суспільстві [67, с. 136].

Ідентифікаційна функція антропоніма полягає в одночасному ототожненні та відокремленні: ототожнення з подібними, та відокремлення з різними. Форма імені – це ідентифікація нації. Називаючи себе, представники кожної нації усвідомлюють свою особливість, навіть якщо беруть для називання універсальні антропоніми [67, с. 137].

«Антропоніми — вагомий пласт ономастичного простору кожної національної мови» [42, с. 31]. Сучасна офіційна форма іменування людини – явище порівняно пізнього часу. Кожен компонент, з яких ця форма складається, – ім'я, ім'я по батькові та прізвище, має свою історію й специфіку побутування як в офіційному вжитку, так і в усній народнорозмовній традиції. Ім'я є найдавнішим серед усіх видів і способів найменування людини.

Імена людей – частина історії народів. У них відображаються побут, вірування, сподівання, фантазія і художня творчість народів, їх історичні контакти.

Імена – такі, як ми їх знаємо сьогодні, – виникли не одразу: вони пройшли довжелезний шлях становлення, розвитку, змін. За родового ладу імена кожного роду були його власністю і не могли вживатися в інших родах того ж племені. Не могло бути також двох людей з однаковим ім'ям. Якщо імен не вистачало, їх можна було позичити з іншого роду. Після смерті людини, яка мала це позичене ім'я, його слід було повернути сусідам.

До прийняття християнства наші предки ще не мали того запасу власних імен, який вони отримали від візантійської церкви, що охрестила їх. Ранні слов'яни – творці найдавніших слов'янських дохристиянських імен – давали імена не лише для того, щоб позначити і виділити людину серед інших, а й тому, щоб дати дитині охорону від злих сил та добрі побажання на все життя. Вважалося, що ім'я має велику магічну силу і є частиною людської

душі. Тому імені людини тоді надавалося значення багато важливіше, вагомніше, ніж сьогодні.

Деякі дослідники зазначають про існування креативної функції антропонімів. Наприклад, ось як дослідниця І.Д. Фаріон у своїй статті визначає цю функцію: «Уявлення й асоціації наших предків через посередництво антропонімів творили їхнє життя, із чого очевидно є креативна функція пропріальної лексики: буття визначає характер імені — ім'я творить буття» [54, с. 72].

Знак, виступаючи в якості об'єктивного заступника будь-якого предмета (події, явища), становить собою матеріалізований носій образу предмета.

В умовах розвитку сучасної мовознавчої парадигми формується нове поняття «соціальна природа імені людини» [11, с. 56], відповідно до якого власне ім'я людини – це мовний знак, який за межами системи мови є носієм різних видів інформації – про національність, віросповідання, вік, стать та ін. ознаки найменованого, а також слугує маркером життєвого досвіду представників міських мовних спільнот як певних типів культур.

1.3. Історія дослідження та походження імен

Українська антропоніміка, як і ономастика, пройшла три основні етапи:

1. Донауковий (початковий) (приблизно від XIII ст. до поч. XIX ст.), з часу створення перших словників власних імен і до появи наукових розвідок із зазначеної проблематики.

2. Становлення ономастики як науки (XIX – початок XX ст.) представлене працями мовознавців, істориків і географів про дослідження ономастичної, переважно топонімної, лексики в її історичній та географічній «прив'язці».

3. Науковий, або ономастичний (початок XX ст.), коли пропріальний матеріал почали розглядати як особливу категорію мови, поряд із лексикою, фонетикою, морфологією і т. д. (незважаючи на те, що він загалом належить до лексики).

Одним із перших в Україні розпочав ономастичні дослідження відомий український мовознавець Я.Ф. Головацький (1814–1888 роки.). Пояснення власних особових імен і географічних назв Західної України Я.Ф. Головацький подав в історико-етнографічних працях: «Велика Хорватія, або Галицько-Карпатська Русь» (1841 рік), «Поділ часу у Русинів», «Нарис старослов'янського байкарства, або міфологія» (1866 рік) та ін. Протягом цього періоду українські мовознавці (П.П. Білецький-Носенко, В.І. Щербина, В.Ю. Охримович) продовжували збирати й аналізувати власні назви, переважно імена та прізвиська. Навіть такий стан опрацювання офіційної та народної антропонімії сприяв появі наступного періоду в історії науки про власні назви [58, с. 179].

Проблеми ономастики на початку ХХ ст. успішно розглядали в наукових розвідках українські історики О.М. Лазаревський, В.Г. Ляскоронський, Л.В. Падалка, М.І. Арандаренко, О.М. Андріяшев та ін. Вагомий внесок у становлення науки зробив І.Я. Франко:

- одним із перших увів в українську мову термін ономастика;
- дослідженням «Причинки до української ономастики» (1906 року) започаткував українську ономастичну науку;
- написав три власне ономастичні розвідки, жодна з яких досі не втратила своєї наукової вагомості.

Його справу продовжували М.К. Зубрицький (записав народні форми імен, прізвиська і пояснив їхні джерела походження), Б.Д. Грінченко (видав невеликий словник «Хресні імена людей») та ін.

Історичні події першої половини ХХ ст. призвели до занепаду цього напрямку досліджень в Україні. Але вже в другій половині ХХ ст. в Україні К.К. Цілуйко організував гурт київських ономастів (А.О. Білецький, В.П. Петров, О.О. Стрижак, І.М. Желєзняк), до них долучилися й ономасти периферійні – К.Й. Галас, І.Д. Сухомлин, Ю.К. Редько, Ю.О. Карпенко, О.А. Купчинський, М.Л. Худаш, П.П. Чучка, В.О. Горпинич, Є.С. Отін та ін.

Мовознавці з'ясовували етимологію антропонімів, топонімів, динаміку, варіативність, а також походження імені.

За походженням і джерелами виокремлюють такі групи українських імен:

1. Візантійські християнські імена, або імена християнського календаря, запозиченні разом із введенням християнства на Русі у X ст. Ці канонізовані (узаконені) церквою і зафіксовані у спеціальних книгах (святцях) імена давалися під час хрещення. Через посередництво Візантії до нас приходили імена з різних мов. Відповідно до цього цей шар імен можна поділити на свої підгрупи:

- імена давньогрецького походження (Олександр, Григорій, Василь, Юрій, Федір тощо);
- імена латинського походження (Валерій, Віктор тощо);
- імена давньоєврейського походження (Михайло, Семен, Іван тощо);
- незначна частина імен тих народів, з якими греки візантійської епохи підтримували торговельні та культурні зв'язки.

2. Давньоруські (Володимир, Всеволод, Ростислав, Людмила та ін.), у тому числі кальки з грецької мови типу Богдан, Віра, Надія, Любов, і окремі імена скандинавського походження, що побутували в Стародавній Русі (Ігор, Олег, Ольга).

3. Імена, запозичені із західнослов'янських і південнослов'янських мов (Ванда, Ружена, Власта, Квітослава та ін.).

4. Нові імена, які почали з'являтися після революції 1917 року, коли церква була відокремлена від держави і батьки здобули право давати дітям імена, що виходили за межі канонічних. Помітну групу складали імена, які відображали революційну ідеологію, нові явища суспільного життя, реалії тогочасної дійсності (Воля, Слава, Октябрина). Іменами ставали слова типу Геній, Ідеал, Ідея. Імена-неологізми поповнювалися також за рахунок назв квітів (Лілія, Піонія тощо). Але далеко не всі з цих імен витримали перевірку часом.

5. Імена, запозичені із західноєвропейських мов, типу Арнольд, Артур, Вільгельм, Франц. Їх поширенню сприяли популярні твори зарубіжної художньої літератури, преса, радіо, кіно.

6. Індивідуальні імена-новотвори, які виникають у колі тієї чи іншої родини. До таких, наприклад, можна віднести ім'я Вальжанна (поєднання таких імен, як Валентина та Жанна), згадане у творі І.С. Григурка «Ватерлінія» [1, с. 88-89].

Завдяки названим специфічним ознакам, які є неоднорідними та різнотипними, власні імена людей стали невід'ємним елементом духовної культури українців, що природно розвивається під впливом як внутрішніх, так і зовнішніх чинників. Упродовж своєї багатовікової історії український іменник пройшов щонайменше три періоди розвитку [6, с.19]: дохристиянський, християнсько-церковний та національно-державний. Кожен із цих періодів розвитку українського національного іменника характеризується не стільки специфічним реєстром імен, скільки особливими мотивами присвоєння, виражально-оцінними, функціональними їх можливостями, що віддзеркалювалося в індивідуальній сутності конкретного імені. Тобто впродовж кожного з періодів в історії українських імен витворювалася самодостатня система, кожен елемент якої – ім'я, іменний варіант, мотив його присвоєння і т. п. – зберігав свою природність та автентичність лише у межах свого періоду. Будь-які сучасні навмисні або несвідомі спроби клонування імен поза межами природного культурного середовища свого періоду руйнують системні зв'язки в українському іменному просторі, привносять туди еkleктизм, чим серйозно шкодять життєздатності сучасного українського національного іменника. Викривлене тлумачення історії власних імен українців, поверхове розуміння їхньої природи, яка часто навіть і не усвідомлюється їхніми носіями, роблять національний іменник вразливим або й безпорадним перед агресивними зовнішніми впливами та перешкоджають нормальному, повноцінному його розвитку.

1.5. Фонд сучасних імен

Найновіші дослідження, проведені на території України, дають уявлення про ті процеси, що відбуваються у найменуванні новонароджених нині. Є підстави констатувати повну відсутність соціальної диференціації особових імен в Україні, інтенсивне зближення міського і сільського іменного репертуару. Очевидне прагнення батьків до збагачення, оновлення сучасного складу імен, що значно звузився у порівнянні з попередніми поколіннями. І в містах, і в селах чітко окреслюється група панівних імен, окремі з яких можуть у той чи інший рік відрізнитися частотою реєстрації, заступатися іншими, але сама група імен-улюбленців різко вирізняється на тлі імен обмеженого чи поодинокого вжитку.

Сучасні українські імена можна розділити на декілька категорій:

- Найбільш широкий пласт - імена з православного календаря і їх народні та світські форми. Деякі імена переважно поширені в народній формі: Михайло, Іван, Олена, Тетяна, Оксана, Дмитро (церк. Михаїл, Іоан, Єлена, Татіана, Ксенія, Димитрій). Інші більш вживані в церковній (канонічній) – Євгенія, Ірина, Анастасія, хоча у цих імен існують також і народні варіанти: Ївга/Югіна, Ярина/Орина, Настасія/Настка. Дуже популярні в якості паспортних імен Олеся і Леся, спочатку – зменшувальні форми імен Олександра та Лариса (чоловічий варіант Олесь/Лесь зустрічається рідше).

- Слов'янські імена: Владислав, Володимир, Мирослав, Ярослав, Святослав, Всеволод, Станіслав. Зауважимо, що в Україні слов'янські імена зустрічаються частіше, ніж у Росії; так само частіше вживаються жіночі форми: Ярослава, Мирослава, Станіслава, Владислава.

- Імена з католицького календаря, що поширилися завдяки контактам з католицькою Польщею та що зустрічаються переважно в західних областях України: Тереза, Ванда, Вітольд, Казимир.

- Імена, запозичені з інших мов порівняно нещодавно: Аліна, Аліса, Жанна, Діана, Альберт, Роберт, Сніжана, Карина [16, с.16].

Помітно, що основною тенденцією розширення сучасного іменного репертуару є активізація вживання імен традиційного вітчизняного фонду. Молоді батьки відновили у своїх правах призабуті імена

У пошуках свіжих імен, які б вирізнялися на тлі масових, подружні пари звертаються також до імен з виразним поетичним забарвленням типу жіночих Зорина, Зоряна, Калина, Маїна, Раїна, Сніжана, Юнія, Розалія. Оновлюється іменний репертуар і за рахунок запозичень з мов інших країн, зокрема тих, до яких спостерігається масова еміграція українців: Італії, Іспанії, Португалії тощо [57, с. 74].

В український іменний репертуар широко входять імена, пов'язані з конкретними історичними особами, з видатними діячами української культури. Багато юних громадян дістає ім'я Богдан на честь Богдана Хмельницького. Переважно на Україні побутує ім'я Роксолана (Роксоляна), яким було названо у XVI ст. українську дівчину Настю Лісовську (вважають, що воно буквально означає «русинка»), захоплену в рабство кримськими татарами і продану в гарем турецькому султанові. Ставши дружиною Сулеймана I, Роксолана відіграла значну роль у політичному житті Туреччини того часу [57, с. 76].

Дослідник імен сучасних говорів Закарпаття Павло Чучка констатує, що 270 імен, які функціонують серед українського населення цього краю, реалізуються у 2200 варіантах. Наприклад, 70 варіантів має ім'я Ганна, серед них і місцеві типу Аннуца, Анда, Анцина, Аньча, Ганизя, Ганішка, Ганьча, Низя, Онизя, Онуша та ін. Понад сто розмовно-побутових варіантів імені Іван засвідчила Л.В. Кракалія в буковинських говорах. Деякі з них виникли в процесі багатомісячних контактів українського народу з молдовським, як-от: Івануца, Івон, Івоніка, Івонел. Варіанти імені Марія: Маріука, Марікуца, Маріуца, Маріца, Маріучка, Марійора, Марцьола тощо. Місцеві риси мають розмовно-побутові імена й інших регіонів України [61, с. 10].

Професор П.П. Чучка виношував ідею відродження й повернення до активного антропонімікону українців призабутих імен слов'янського

походження. Ще в 1992 році у статті “Сліди язичництва в антропонімії українців Карпатського регіону” він з боєм писав: “найзапападливішим ворогом поганських імен тут, як і на інших східнослов’янських землях, виявилася православна церква. Те, що зробила зі слов’янськими язичницькими іменами вона, не зробили ані болгарська, ані сербська метрополії. Адже на території тих метрополій давні язичницькі імена слов’янського походження завжди мали ідеальні умови розвитку. Навіть католицька церква в Польщі, Чехії, Словаччині, Хорватії, Словенії, а пізніше протестантизм не стерилізували слов’янський язичницький іменник так завзято, як це робилось на території України» [62, с. 109].

Тому вивчення джерел українських імен – це та частина вивчення історії рідного краю, яка дає нам об’єктивну незмінну картину розвитку і становлення суспільства і має надалі розвиватися.

РОЗДІЛ 2

ОСОБЛИВОСТІ ЖІНОЧОГО ІМЕННИКА: СПАД І ПІДНЕСЕННЯ

2.1. Перший віковий зріз (1971–1980 роки)

За період з 1971–1980 рр. (Дод. А 1) зустрілося 46 жіночих імен (47% від загальної кількості зафіксованих імен), якими було названо 233 дівчинки. Найчастіше вживаним у цей період стало українське ім'я латинського походження **Наталія** [70, с. 164] (12% від загального іменника за перший віковий зріз), що означає «пов'язана з моментом народження», «батьківська». До першої десятки увійшли такі досить популярні в усій Україні імена: Олена (8%, від грецького – «смолоскип» або «сонячене світло») [70, с. 169], Ірина (8%, від грецького – «мир», «спокій») [70, с. 144], Ганна (8%, від єврейського – «він був милостливий») [70, с. 128], Марина (8%, від латинського – «морська») [70, с. 157], Ольга (6%, жіноча форма чоловічого ім'я Олег, скандинавського походження, означає «свята») [70, с. 170], Тетяна (6%, від грецького – «установлюю, призначаю») [70, с. 184], Юлія (6%, жіноча форма чоловічого імені Юлій, латинського походження, означає «з роду Юлієв») [там само, с. 191], Світлана (6%, жіноча форма від Світлан, слов'янського походження, від слова «світлий») [70, с. 179], Катерина (5%, грецького походження, означає «чистий») [70, с. 146].

До популярних у цей період імен віднесені такі українські імена грецького походження: Вікторія (3%, означає «перемога») [70, с. 125], Анастасія (2%, жіноча форма чоловічого імені Анастас, означає «воскресіння») [70, с. 38, 119], Оксана (4%, що означає «гостинність» або «чужа») [70, с. 167].

До поодиноких імен в цей відрізок часу потрапили досить незвичні й сьогодні імена: Аліна (німецького походження, виникло через скорочення імені Аделіна, Ангеліна, які мають грецьке коріння, і означають «вісник») [70, 120], Алевтина (грецького походження, означає «відбиваю») [70, с. 118], Анжела (латинського походження, означає «ангельська») [70, с. 120], Віолетта (італійського походження, означає «фіалка») [70, с. 142], Джульєтта (походить

від римського родового імені Джулія (Юлія), що означає «з роду Юліїв»), Зоя (грецького походження, означає «життя») [70, с. 124], Інга (давньоверхньонімецького походження, означає «Бог») [70, с. 143], Ілона (угорська форма грецького імені Олена, означає «світла») [70, с. 143], Христина (грецького походження, означає «християнин») [70, с. 194], Лідія (грецького походження, означає «та, яка прибула з Лідії») [70, с. 155], Маргарита (латинського походження, означає «перлина») [70, с. 157], Надія (переклад запозиченого зі старослов'янської мови імені Надежа) [70, с. 164], Олеся (скорочений варіант імені Олександра, який в свою чергу є жіночим варіантом чоловічого імені Олександр, що означає «захисник») [70, с. 170], Радислава (жіночий варіант імені Радислав, який має слов'янське походження та складається з двох частин: «рад-» означає «радіти», «слав» - «слава») [70, с. 94, 175], Римма (слов'янського походження, жіночий варіант чоловічого імені Римен - Роман, означає «римський, римлянин») [70, с. 95, 176], Юліанна (те саме, що й Юлія) та Яна (це жіночий варіант давньоєврейського імені Іван, означає «Божа благодать, дар богів») [70, с. 61, 192].

Взагалі в цей період 44% дівчат були названі іменами грецького походження, 28% дівчат – латинського, 11% дівчат – давньоєврейського, 6% дівчат – скандинавського і лише 1% дівчат названі іменами, що походять від давньослов'янських. Це є безумовним наслідком християнізації та колоніальної політики російської імперії. Також наслідком колоніальної політики можна вважати й малий відсоток давньоєврейських імен, оскільки нам відомо, що імперія проводила антисемітську політику.

2.2. Другий віковий зріз (1981–1990 роки)

У цей період (Дод. А 2) найуживанішим ім'ям стає українське ім'я давньоєврейського походження Ганна (11% від загального іменника).

Взагалі доля імен грецького походження у це десятиріччя залишилась 44%; доля імен латинського походження знизилась до 20% від загальної кількості; доля імен давньоєврейського походження збільшилась до 15%.

Приємним стало збільшення долі давньоруських імен у 7 разів, що склало 7% від загальної кількості. Доля скандинавських імен також збільшилась вдвічі і склала 15%.

Відповідно до загальної статистики, дівчат частіше стали називати Юліями (9%), Ольгами (8%), Катеринами (6%), Олександрами (6%), Анастасіями (6%), Маріями (4%). Але рідше стали називати Наталкам (3%), Іринами (3%), Маринами (1%), Тетянами (4%), Світланами (2%).

Серед поодиноких імен з'явилися такі рідкісні для одеського регіону, як Анаїда, Вінета, Віталіна (латинського походження, означає «повне життя») [70, с. 126], Йордана, Нонна (латинського походження, що означає «дев'ята») [70, с. 167], Кіра (грецького походження, жіночий варіант чоловічого імені Кир, який, в свою чергу, є варіантом імені Кирило, що означає «володар») [70, с. 67, 148].

2.3. Третій віковий зріз (1991–2000 роки)

За період 1991–2000 років (Дод. А 3) зустрілося 60 імен (63% від загальної кількості зафіксованих імен), якими було названо 307 дівчат. Найчастіше вживаним у цей період стало ім'я грецького походження Анастасія (10%).

Взагалі імена грецького походження у цей період склали 46% від загального іменника, давньоєврейського походження – 21%, латинського – 18%, давньоруського – 10%, скандинавського – 3%.

Більш популярними стають імена давньоєврейського походження, що може бути пояснено зменшенням впливу антисемітської російської політики.

З'являються такі чудові жіночі імена як Алексія (фонетичний варіант імені Олексія, який, в свою чергу, є жіночим варіантом чоловічого імені Олексій грецького походження, що означає «захищаю») [70, с. 85, 169], Ася (за однією з версій походить від грецького імені Анастасія) [70, с. 119], Ванда (походження імені остаточно не з'ясовано, існують декілька варіантів: від

назви річки Vandalus, яку помилково ототожнювали з Віслою; або від латинського Veneda, що означає «слов'янка») [70, с. 123], Владислава (жіночий варіант давньоруського імені Владислав) [70, с. 48], Лариса (грецького походження, або від назви міста Laris(s)a, або від Iaros – чайка) [70, с. 150], Ліана (німецького походження, можливо від назви рослини) [70, с. 152], Тамара (давньоєврейського походження, що означає «фінікова пальма») [70, с.183] та давньоруське ім'я Ярослава.

2.4. Четвертий віковий зріз (2001 – 2010 роки)

За період 2001–2010 років (Дод. А 4) зустрілося 55 імен (36% від загальної кількості зафіксованих імен), якими було названо 171 дівчинка. Найчастіше вживаним у цей період залишилося ім'я грецького походження Анастасія (7%).

Взагалі імена грецького походження у цей період склали 44% від загального іменника, давньоєврейського походження – 19%, латинського – 17%, давньоруського – 13%, скандинавського – 6%, німецького – 1%.

Збільшили свою присутність у загальному іменнику давньоруські імена, наприклад, Дарія (6%). Давньоруське ім'я Владислава (2%) теж стає більш популярним.

Серед одиничних імен зустрічається таке нове давньоруське ім'я Мірра, що означає «світ та злагода».

Популярне на початку досліджуваного періоду ім'я латинського походження Наталія поторху втрачає свою популярність і знайдено нами всього один раз. Така сама доля і в часто вживаного в період 1971 – 1980 років імені Олена. Більшість імен, якщо прослідкувати їхні піднесення та спади популярності, переживають хвилі слави та забуття.

2.5. П'ятий віковий зріз (2011–2021 роки)

В останній сучасний період дослідження було знайдено 95 імен (70% від всіх імен) (Дод. А 5), якими було названо 452 дівчинки. Найчастіше

вживаним у цей період стало ім'я грецького походження Софія (10% від загального іменника).

У цьому періоді ми можемо говорити про сучасний ономастичний стан одеського регіону. Доля імен грецького походження сьогодні складає 49%, давньоєврейського походження – 18%, давньоруського – 14%, латинського походження – 8%. Також в цей період з'являються імена німецького походження (2%) – Амалія, Адель (означає «шляхетний») [70, с.117]; французького (1%) – Аліса (запозичене французьке ім'я грецького походження, означає «істина») [70, с. 118] та італійського походження (1%) – Сабіна (означає «сабінянка») [70, с. 178].

Можемо побачити підвищення популярності таких грецьких імен, як Кіра (3%), Вероніка (3%).

Більш вживаними стають такі давньоруські імена: Мілана, Злата, Надія, Віра.

Стосовно нових рідковживаних імен, то з'являються такі імена: Мішель, Агата (грецького походження, означає «добра») [70, с. 115], Ассоль, Домініка (латинського походження, означає «пані, господиня») [70, с. 132], Єсенія, Ліліт (єврейського походження, означає «нічна»), Жасмін (перського походження, означає квітку жасміна), Еріка.

За період з 1971 по 2021 роки народилося 1545 дівчаток, яким було надано 140 імен. У першому віковому зрізі (1971 – 1980 роки) зафіксовано 46 імен: 10 імен – найуживаніші, 3 – популярні, 13 – рідкісні, 20 – одиничні, в останньому віковому зрізі (2011 – 2022 роки) – 94 імені: 10 імен – найуживаніші, 20 – популярні, 24 – рідкісні, 40 – одиничні. Бачимо суттєві не тільки кількісні зміни в розряді популярних, рідкісних, одиничних імен, а й динамічні зміни в іменному фонді.

Лідером за кількістю використання для усіх періодів є ім'я Ганна (130). До імен, що охопили найбільшу кількість носіїв відносяться також імена Катерина (88), Юлія (78), Анастасія (77), Марія (77), Ольга (68), Софія (63), Олена (61), Тетяна (50), Ірина (49).

Отже, можемо говорити про якісні зрушення в структурі жіночого іменника, про вплив християнських традицій, про загальноєвропейську тенденцію. Особовий іменник дає змогу простежити соціальні, культурні та духовні орієнтири суспільства

РОЗДІЛ 3

ОСОБЛИВОСТІ ЧОЛОВІЧОГО ІМЕННИКА: СПАД І ПІДНЕСЕННЯ

3.1. Перший віковий зріз (1971-1980 роки)

У цей період нам вдалося виокремити 51 унікальне ім'я (42% від загальної кількості зафіксованих імен) (Дод. Б 1). Найчастіше вживаним у цей період стало латинське ім'я Сергій [70, с. 98] (рим. родове ім'я – *Sergius*, можливо, від лат. *servus* – «служитель»), що було зафіксовано 36 разів, тобто склало 10% від чоловічого іменника досліджуваного періоду.

До першої трійці також увійшли Андрій (9%), що має грецьке походження і означає «мужній, хоробрий» [70, с. 38], Дмитро (9% іменника), що походить від гр. *Demetrios* (присв. прикм. до *Demeter*) – «стосовний до Деметри (у грецькій міфології це богиня родючості та хліборобства), належний їй» [70, с. 56].

Також до першої десятки популярних імен увійшли: Олексій (8% іменника) – ім'я грецького походження Олексій, утворене від *alexo* – «захищаю» [70, с. 85], Олександр (8%) (з гр. перекладається як «захисник людей») [70, с. 84], Ігор (5%) (скан. *Ingvarr*, де *Ingviö* – бог достатку, *varr* означає «охороняти, захищати») [70, с. 63], Юрій (грецького походження, є варіантом імені Георгій, означає «хлібороб, плугатар») [70, с. 51, 109], Володимир (давньоруське ім'я – «володар світу») [70, с. 48], Євген (гр. *eugenes* – «благородний, шляхетний») [70, с. 57], Денис (гр. *Διονύσιος* – «посвячений богу Діонісу») [70, с. 55].

Перша десятка імен становить 56% від загальної кількості імен, які були використані для хлопчиків у період з 1971 по 1980 роки.

Менш вживаними, але все одно популярними були імена: Михайло (євр. – «рівний Богові») [70, с. 79], Олег (скандинавського походження – «священний, присвячений богам») [70, с. 84], Павло (3%) (від лат. «*paulus*» – малий) [70, с. 88], Вячеслав (д.-рус., що походить від «вяче» – більше і «слав» – слава) [70, с. 50], Кирило (гр. «*кіріос*» – пан, володар) [70, с. 67], Максим (латинського походження, означає «*максимус*» –

найбільший) [70, с.74], Віктор (лат. «віктор» – переможець) [70, с. 47], Вадим (д.-рус. – «вадити») [70, с. 44], Геннадій (гр. gennadas – «благородний, шляхетний, родовитий») [70, с. 51], Костянтин (лат. constans – «постійний, стійкий») [70, с. 69], Роман (лат. – «римський») [70, с. 95], Іван (євр. Йоханан – «Божа благодать») [70, с. 61], Анатолій (гр. anatole – «схід») [70, с. 38].

Якщо звернути увагу на розподіл імен за походженням, то можемо побачити, що більшість склали чоловічі імена грецького походження (47%), що яскраво свідчить про спадкоємність нашої культури та її орієнтованість. Далі за поширенням ідуть оніми латинського походження (25%), потім давньоруські (13%), скандинавські (9%) та єврейські (5%). Для опрацювання були взяті всі імена, окрім одиничних, тобто 96%, одиничні складають 4%.

До одиничних імен періода 1971–1980 відносимо: Артем (гр. «артемес» – здоровий) [70, с. 41], Василь (гр. basileus – «цар») [70, с. 45], Всеволод (д.-рус. вьсь – «весь» і володѣти – «володіти») [70, с. 49], Георгій (гр. «георгос» – «хлібороб») [70, с. 51], Гліб (скан. – «нащадок Бога») [70, с. 52], Григорій (гр. gregoreo – «не сплю, пильную») [70, с. 53], Леонід (гр.«леон» – лев) [70, с. 71], Марат (фр. Marat, ім'ям стало прізвище діяча французької буржуазної революції XVIII ст.) [70, с. 74], Орест (гр. oros – «гора») [70, с. 87], Пилип (гр. philippos, «який любить коней») [70, с. 91], Роберт (герм. – «сяючий славою») [70, с. 94], Родіон (гр. rodon , яке означає «троянда») [70, с. 94], Ростислав (д.-рус. – від рост- і слав-) [70, с. 95], Семен (євр. – «сама» – чути, слухати або «сімон» – той (бог) чує) [70, с. 98].

3.2. Другий віковий зріз (1981–1990 роки)

Період 1981–1990 (Дод. Б 2) зацікавив тим, що імена грецького походження закріпили свої позиції та збільшили свою наявність в українському іменнику. Якщо в попередньому періоді у першій десятці грецькі імена склали 47%, то вже у наступному періоді їх доля була 52%. Скандинавські імена здають свої позиції, але в першій десятці з'являються імена єврейського походження.

Головну позицію займає грецьке ім'я Олександр (10% від загального іменника). Наступні два періоди грецьке ім'я продовжить займати перше місце у вподобаннях одеситів, що свідчить про характер одеситів. Вони хочуть, щоб їх діти були захисниками рідної землі. Далі наступні за популярністю у рейтингу Дмитро (9% від загального іменника) та Олексій (8% від загального іменника). Ці імена збільшили свою популярність, на відміну від імені Андрій (7%), яке зменшило свою популярність. Так само й ім'я Сергій, яким у минулому періоді називали більшість хлопчиків, в періоді 1981–1990 роки стало менше затребуване, і можемо побачити, що далі тенденція збережеться.

Ще в першій десятці популярних імен з'явилося давньоєврейське ім'я Михайло, яке буде зміцнювати свої позиції.

До рідковживаних імен у досліджуваному періоді можемо віднести: Діоніс (гр. – «бог життєвих сил природи») [70, с. 55], Клим (лат. – «поблажливий») [70, с. 68], Ренат, Тамерлан, Тарас (гр. – «бунтівник») [70, с.101], Тимофій (гр. – «той, хто шанує Бога») [70, с. 102], Тимур (монгольське – «залізо») [70, с. 103], Едуард (від нім. «охоронець») [70, с. 57], Ян (фонетичний варіант Івана) [70, с. 112]. Як можна побачити, більшість імен, які популярні за кордоном, до нашої країни попадають як цікавинки. Та є серед них і наше улюблене українське ім'я Тарас грецького походження, яке тимчасово втратило свою популярність.

3.3. Третій віковий зріз (1991–2000 роки)

За період з 1991–2000 років (Дод. Б 3), як і в наступному, і минулому, найуживанішим чоловічим ім'ям було Олександр (10% від всього іменника). Взагалі доля імен грецького походження склала 45%, що не набагато менше, ніж в минулому і вже можна говорити про стійку кількість грецьких імен в одеському особовому іменнику України. Кількість українських імен латинського походження склала 21%. На третьому місці за популярністю давні українські (9,5% від загального іменника) й найпопулярнішим з них

було ім'я Владислав (4,5%), на четвертому місці українські імена єврейського походження (9%) й найчастіше вживаним було ім'я Михайло.

Найцікавішим у порівнянні з минулим періодом, у досліджуваному стало те, що давньоруське ім'я Володимир (4% від загального іменника у період 1981–1990) замінило інше давньоруське ім'я Владислав (4,5% від загального іменника у період 1991–2000) в першій десятці найпопулярніших імен. Також популярним стало українське ім'я латинського походження Роман (4% від загального іменника). Інші найпопулярніші імена з першої десятки залишилися більш-менш ті самі.

У досліджуваній період з'являються цікаві поодинокі імена. Наприклад, Ільдар, що пішло від грецького імені Іліодор – «дарунок Сонця»; чи Кристіан, що пішло від грецького «християнин» [70, с. 108].

3.4. Четвертий віковий зріз (2001–2010 роки)

За період 2001-2010 років (Дод. Б 4) можна побачити, що до першої десятки увійшли лише українські імена грецького, латинського та давньоєврейського походження. Взагалі доля українських імен грецького походження збереглася і склала 47%, а доля імен латинського походження зменшилась на 8% й склала 13%. Найулюбленіше ім'я грецького походження в одеситів залишилося Олександр (7% від загального іменника), а латинського походження – Максим (4.5% від загального іменника). На третьому місці за популярністю українські імена давньоєврейського походження (10% від загального іменника) з найчастіше згадуваним – Данило (4%), а на четвертому місці давні українські імена (8% від загального іменника) з головним – Ярослав (3% загального іменника). На четвертому місці давні українські імена (8% від загального іменника), які почали втрачати популярність за період хрещення Русі. Але давньоруські імена ще тривалий час продовжували побутовати паралельно з новими християнськими іменами. Так, великий київський князь Володимир, який запровадив на Русі християнство, одержав при хрещенні ім'я Василій, а його

син Ярослав Мудрий звався церковним ім'ям Георгій (Юрій). Проте літописці іменують обох князів лише своїми, слов'янськими іменами. І не тільки в X ст., а й пізніше, в XI і XII ст., особи князівського дому мали по два імені – при хрещенні дитина одержувала церковне ім'я, але одночасно вона нарікалась давньоруським, так званим «мирським», іменем.

Але остаточно давні слов'янські імена були видалені з українського іменника російською імперією, коли у 1888 вийшов указ Олександра III про заборону вживання української мови в офіційних установах і хрещення українськими іменами. Так поступово знищувалася українська ідентифікація.

На другому за популярністю місці ім'я Микита (6% від загального іменника) грецького походження, яке взагалі у минулому періоді було на 18 місці за популярністю і належало до популярних імен. Якщо подивитися ще на 10 років назад, то ім'я Микита в рейтингу було наприкінці рідкісних імен, тобто за 10 років ним назвали трьох хлопчиків. Ще раніше, у період 1971–1980 років це ім'я на досліджуваній території взагалі не використовувалось.

У першій десятці популярності з'являються популярні книжкові українські імена єврейського походження – Данило (4% від загального іменника) та Іван (4% від загального іменника). Також не втрачає своєї популярності українське ім'я грецького походження Михайло (3% від загального іменника).

Українські імена грецького походження Дмитро (6% від загального іменника) та Андрій (5% від загального іменника) також залишаються популярними іменами для хлопчиків.

Серед поодиноких імен з'являються такі незвичні для Одеси як Даромир, яке є похідним від слов'янського Дамир і позначає «давати світ»; Йосип, Назарій, які пішли від давньоєврейських імен. Назарій означає «він присвятив себе Богові» [70, с. 81], Йосип – «він примножить» [70, с. 65].

Вперше з'являється ім'я германського походження Оскар, що означає «Божественний» [70, с. 87], ім'я Фелікс латинського походження, що означає «щасливий» [70, с. 106], а також ім'я англійського походження Едгар.

Таким чином можна спостерігати, що давньоруська традиція називати дітей негативними (щоб запобігти нещастям і відігнати злих духів) іменами не збереглася, і ми не зустріли жодне негативне ім'я.

3.5. П'ятий віковий зріз (2011–2021 роки)

В останньому десятирічному періоді 2011–2021 (Дод. Б 5), який вже характеризує те, що відбувається зараз, в Одесі хлопчиків найчастіше називають Артемами (7% від загального іменника) – ім'ям грецького походження. Цікаво спостерігати за долею цього імені упродовж всього дослідженого періоду від 1970 до 2021 року.

Спочатку ім'я було одиничним, тобто зустрілося з 1971 по 1980 роки всього один раз. Потім воно збільшувало свою популярність і зараз є найбільш часто використовуваним в Одесі для хлопчиків. Ім'я означає «здоровий», а хто не бажає здоров'я своєму малюкові. Також ім'я має певну милозвучність.

На другому місці сьогодні безумовний фаворит всіх п'ятдесяти років – українське ім'я грецького походження Олександр, яке має також жіночу форму Олександра, та багато пестливих форм: Олесь, Лесь, Сашко, Олесик, Лесик.

Також з таблиці можна побачити, що більше стали називати дітей українськими іменами єврейського походження: Данило (4% від загального іменника), Михайло (4% від загального іменника), Матвій (3% від загального іменника).

Взагалі, 90% одеського іменника складають українські імена грецького, латинського, єврейського та давньоруського походження. У цьому періоді розподіл трохи змінився: імена грецького походження стабільно становлять 45% від загальної кількості, а от імен єврейського походження (20% від

загального іменника) стало більше, і вони стали другими після імен грецького походження за поширеністю. Найпопулярнішими серед них залишилися Данило, Михайло, Матвій, але добавилися ще такі імена: Ілля, Давід, Іван, Назар, Семен.

На третьому місці імена латинського походження (15% від загального іменника) і більш вживаним серед них є ім'я Максим (5% відсотків від загального іменника). Також популярним стало ім'я Марк (3% від загального іменника), яке протягом всього досліджуваного періоду з 1971 року потроху набувало своєї популярності.

На протилежність цьому, такі українські імена грецького походження, як Дмитро (3% від загального іменника), Кирило (3% від загального іменника), Микита (3% від загального іменника) трохи втратили популярність. Найпопулярніше у першому (1971–1980) віковому зрізі ім'я грецького походження Сергій, втрачало свою популярність і сьогодні його використання зменшилось у чотири рази.

Що стосується одиничних імен, то з'явилися такі екзотичні імена, як Андріан (лат. *Adrianus*, дослівно: з міста Адрія в Італії) [70, с. 36], Алан, Аристарх (двоосновне грецьке ім'я, що означає «найвищий начальник») [70, с. 40], Бенджамін, Кірсан.

Отже, за період з 1971 по 2021 роки народилося 2342 хлопчика, яким було надано 108 імен. На першому віковому зрізі (1971 – 1980 роки) зафіксовано 51 ім'я: 10 імен – найуживаніші 13 – популярні, 13 – рідкісні, 15 – одиничні; на останньому віковому зрізі (2011 – 2022 роки) – 86 імен : 10 імен – найуживаніші, 13 – популярні, 27 – рідкісні, 26 – одиничні. Як бачимо перерозподілилася частотна стратифікація рідкісних та одиничних імен, змінився їх якісний склад.

Спільним для усіх зрізів є імена Олександр, Дмитро, Андрій, Олексій, Сергій, Михайло, Максим, Євген, Володимир, Денис, Ігор, Артем, Кирило, Іван, Костянтин, Данило, Микита, Олег, Павло, Юрій, Микола.

Можна стверджувати, що чоловічий іменник формується за тими самими законами і тенденціями, що й жіночий. Формування іменного репертуару відбувалося під впливом християнського світогляду. Чоловічий іменник відбиває світоглядні установки, пріоритети соціуму, культурні впливи епохи.

РОЗДІЛ 4. УЛЮБЛЕНІ ВАРІАНТИ ОСОБОВИХ ІМЕН

4.1. Іменна варіантність у науковій літературі

Прикметною рисою власного особового імені є те, що в мовленні воно часто змінює свою форму, тобто виступає у різних варіантах. У сучасній українській мові популярні імена мають по сто, двісті, а окремі навіть більше трьохсот варіантів. При цьому варіант від варіанта може відрізнитися формою, тобто звуковим, морфемним складом, особливостями відмінювання, а також територією і часом вживання, сферою функціонування.

За сферою функціонування сучасні варіанти імен українців поділяються на офіційні та розмовні. Офіційним вважається емоційно нейтральний варіант імені. Його використовують у ділових паперах (метрика, паспорт, диплом, реєстр виборців тощо). Неофіційний, розмовний, варіант імені – це, як правило, похідне, стилістично марковане утворення, що функціонує в літературно-художньому, побутовому, в тому числі діалектному мовленні. Наприклад: *Андрійко, Андрусь, Андрусик, Андрух, Андрійце, Анді; Борисик, Бориско, Боря; Вольга, Олечка, Олюня, Ляля; Люлія, Юлька, Люльця* тощо [2, с. 74].

Традиції вживання офіційних і розмовних варіантів імен неоднакові. Розмовні варіанти вживаються протягом усієї історії української мови. Сучасні офіційні імена українців такі ж давні, як і офіційно – діловий стиль сучасної української мови. Вони склалися як система тільки у ХІХ ст. Історично їм передувала система канонічних імен. Тільки з ускладненням суспільних взаємин між людьми на Україні у ХІХ ст. визначилося те коло імен, які з часом усталилися в офіційно – діловій сфері. Видання словників народних імен Б. Грінченком, Я. Яновим уже позначене виразною тенденцією до розмежування офіційних і розмовних імен. «Тільки після Великого Жовтня, який відкинув обов'язковість церковного списку імен, створилися всі умови для нормалізації уживання традиційних варіантів у офіційному та розмовному мовленні» [3, с. 63].

У наш час є кілька критеріїв розмежування українських офіційних і розмовних варіантів:

1. **Структурний.** Фонетична і морфемна структура офіційних варіантів має відповідати нормам сучасної української літературної мови. Розмовні варіанти імен, крім загальнонаціональних, можуть мати у своїй структурі й діалектні риси. Пор.: офіційні *Андрій, Микола, Федір*; розмовні *Гандрій, Микула, Хведір, Федур*.
2. **Емоційно-оцінний.** Офіційні варіанти імені не повинні мати емоційного забарвлення. Єдиним призначенням офіційного варіанта імені є ідентифікація особи. Розмовні варіанти можуть передавати різні емоційно – оцінні відтінки. У багатьох розмовних варіантах відчутне бажання мовця схарактеризувати іменованого при його називанні Пор.: офіційні *Василь, Іван, Ганна, Наталія*; розмовні *Василько, Іванище, Ганнуся, Наталочка*.
3. **Територіальний.** Офіційні варіанти імен поширені на всій території України; побутування розмовних варіантів може обмежуватися окремими регіонами. Пор.: офіційні *Микола, Оксана*; розмовні *Никола, Оксена* [3, с. 64].

Проте документальним іменам також властиве явище варіативності. Загальнонаціональні варіанти документальних імен виникли у процесі освоєння давніх запозичень і відображають взаємодію літературно-книжкової та усно-розмовної традицій у розвитку української мови. З основних фонетико-морфологічних явищ, що створюють варіанти цього типу, можна назвати:

а) чергування голосних звуків (*Антон – Антін, Никон – Никін; Єремія – Ярема; Єфим – Юхим; Євсей – Овсій, Єфрем – Охрім; Аверкій – Оверкій, Оверко; Улян – Юліан; Влас – Улас, Мойсей – Мусій*);

б) чергування приголосних звуків (*Амвросій – Амбросій; Устин – Устим, Панфіл – Памфіл; Парфен – Пархом, Пархім; Фадей – Тадей, Феодосія – Теодозія, Стефан – Степан; Фома – Хома, Фотинія – Хотина*);

в) скорочення початку чи кінцівки імені (іноді – і початкової, і кінцевої частин): *Ігнатій – Ігнат – Гнат, Іларіон – Ларіон, Гликерія – Ликера, Анастасій – Анастас, Арсеній – Арсен, Прокопій – Прокіп* та ін.

Число варіантів чоловічих імен (частина з них належить до розмовного фонду) поповнюють типові для української мови утворення на -а, -о, -ко, -аш (-яш), -ош: *Олексій – Олекса, Лавр – Лавро, Лев – Левко, Герасій – Герасько, Григорій – Грицько, Зіновій – Зінько, Ілля – Ілько – Ілаш, Лука – Луцько – Лукаш, Дорофій – Дорош, Єрофій – Ярош* та ін.

У жіночих документальних іменах найпоширеніше варіювання закінчень -ія, -а(я): *Арсенія – Арсена, Дарія – Дар'я, Євгенія – Євгена, Лукерія – Лукера, Наталія – Наталя, Парасковія – Параска* тощо [16, с. 16].

У повсякденному вживанні, особливо в усному спілкуванні, повний офіційний антропонім проявляє досить стійку тенденцію до різного роду скорочень, які диктуються практичними причинами соціолінгвістичного характеру та мовною економією. У неформальній мовній ситуації найчастіше функціонують неофіційні найменування, що характеризуються яскраво вираженою вмотивованістю та варіативним потенціалом.

Фактично кожна людина протягом життя кілька разів змінює ім'я. Рідні, близькі та друзі, а так само, як правило, колеги називають індивіда зовсім не тим офіційним, паспортним ім'ям, яким його нарекли батьки і яке було внесено працівником РАЦС в його свідоцтво про народження.

Тип і ступінь експресивності неофіційного найменування залежить від таких факторів, як суб'єктивне ставлення до того, кого називають, від комунікативної ситуації, від взаємин і соціального статусу партнерів, від соціальної ієрархії всередині колективу, від індивідуально-особистісних відносин всередині групи, від розподілу соціальних ролей, від складу колективу тощо.

Як зазначає С.В. Шестакова, усередині кожного з ономастичних полів на підставі частотності вживання і впізнаваності власних назв можна виділити також ядро-периферійні відносини. У центрі – відомі назви,

близьким до ядра є власні назви, мотивовані певними характеристиками об'єкта (місце розташування тощо), на периферії – найменування, які не ідентифікуються широким загалом як назви певних об'єктів. Периферійні групи пропріативів характеризуються нестабільністю, оскільки моделі найменувань однотипних об'єктів постійно змінюються під впливом моди, витісняючи застарілі та неактуальні найменування [65, с. 232].

Для антропоніміки особливого значення набувають категорії зменшення і пестливості (у граматиці вони часто об'єднуються). Слова, що виражають зменшення, називаються демінутивами, а гіпокорістики висловлюють пестливе забарвлення – при називанні людини або будь-яких інших живих або неживих предметів. Саме у сфері творення здрібно-пестливих форм імен дуже часто виявляється національна мовна специфіка кожного народу. Так, у говорах української мови Олександра називають Сашком, Олесем, Лесем, Лесиком [2, с. 127].

Характерною рисою східнослов'янських мов є надзвичайне розмаїття здрібно-пестливих форм імен. Часто вживані імена побутували в уснорозмовній народній стихії у численних варіантах. За спостереженням Р.Й. Керсти, в пам'ятках української мови XVI ст. фіксується до 40 продуктивних суфіксальних варіантів власних імен, зокрема здрібно-пестливі форми імен з суфіксом –ко (Иванко), –ец (Гаврилец), –ик (Дмитрик), –чик (Наумчик), –ка (Савка), –аш (Петраш), –хно (Сахно), –ула (Петрула), –ач (Лукач), –ина (Петрина) та ін. У староукраїнській мові поширеним було також усічення основи імені, скорочення його до початкового складу: *Хведь, Клим, Юр замість Хведорь, Клименть, Юрий* [30, с. 53].

Великою варіативністю у творенні похідних від особових власних імен характеризуються деякі говори сучасної української мови. Наприклад, на Закарпатті жіноче ім'я Ганна має понад 70 розмовних варіантів: *Аннуся, Ануша, Аннушка, Ангорка, Анниско, Аннище, Аннуца, Андя, Анніка, Ганя, Ганька, Ганиско, Ганьча, Ганьчуша, Низя, Ниця, Онизя, Онуша* тощо. Ім'я

Микола побутує на цій же території у таких формах: *Миколав, Миколай, Миколайко, Миколаїк, Миколайцьо, Микула, Микулик, Микульцьо, Никола, Никора, Никоцьо, Коця, Коцьо* [63, с. 23]. Понад сто розмовно-побутових варіантів імені Іван засвідчила Л. В. Кракалія в буковинських говорах. Деякі з них виникли в процесі багатовікових контактів українського народу з молдавським, як-от: *Івануца, Івон, Івоніка, Івонел*. Варіанти імені Марія: *Маріука, Марікуца, Маріуца, Маріца, Маріучка, Марійора, Марцьола* тощо. Місцеві риси мають розмовно-побутові імена й інших регіонів країни [32, с. 54].

Однак межа, яка розділяє офіційні і розмовні варіанти, є історично мінливою. Частина імен, які раніше належали до офіційних, з часом може втратити цей статус і перейти у розряд розмовних. Водночас популярні розмовні варіанти, втративши свою експресивність, можуть стати офіційними [2, с. 63]. Так, до недавнього часу ім'я Леся вживалося лише як пестлива форма повних імен Лариса, Олександра, Олена, але за вимогами батьків, які хотіли записати ім'я дочки в документах саме в такій формі, ім'я Леся набуло прав повного імені. У словнику-довіднику Л. Скрипника і Н. Дзятківської антропонім Леся винесено в реєстр з такою позначкою: «скороч. варіант від ряду імен (Лариса, Олександра та ін.), який все частіше фіксують як документальне ім'я на честь української поетеси Лесі Українки» [70, с. 152]. Статусу офіційного набуло в наш час і ймення Олеся, а також паралельні форми чоловічого імені – Олесь, Лесь, що раніше побутовали лише як здрібніло-пестливі варіанти повного імені Олександр. На усталення цих імен у ролі офіційних великий вплив мали літературні наймення видатних українських письменників і діячів культури, таких як Лесь Мартович (документальне ім'я та ім'я по-батькові Олекса Семенович), Лесь Курбас (Олександр Степанович), Олесь Гончар (Олександр Терентійович). На цьому наголошує в своїй праці Л. Масенко [36, с. 9].

Система розмовних і система офіційних варіантів імен взаємодіють не безпосередньо. Проміжною ланкою є система літературних варіантів власних

імен людей. «Олітературнені» розмовні варіанти імен, фонологічна і морфологічна структура яких відповідає нормам сучасної української мови, теж починають виступати як офіційні. Наприклад: *Лактіон, Євтух, Явтух, Конаш, Ярема*. Пор.: давніші офіційні варіанти *Галактіон, Євтихий, Конон, Єремія*. Значна частина носіїв української мови не розмежовує таких понять, як літературні та офіційні варіанти імені, хоча різниця між ними суттєва. Адже не всякий літературний варіант належить до офіційних (Маруся – варіант літературний, але не офіційний), але кожен офіційний варіант має бути літературним [2, с. 63].

4.2.Словотвір улюблених варіантів особових імен

Спільна для всієї України система особових імен має на окремих територіях свої особливості. «Кожен населений пункт, кожен район, отже, кожна говірка, кожен говір має свій цілком конкретний антропонімікон...» [60, с. 51]. Одеса, як й інші міста, характеризується своєю специфікою іменування особи.

Особові імена, зафіксовані у м. Одеса протягом п'ятдесяти років, виробили багату систему варіантів – як офіційних, так і розмовно-побутових.

Але поряд з офіційними іменами існують їхні побутово-розмовні варіанти, кожен з яких є багатофункціональним та виражає широкий діапазон експресивно-стилістичних відтінків: пестливий, шанобливий, жартівливий, зневажливий тощо. Варіанти особових імен утворюють іменні гнізда (ряди). До них входять:

- 1) повне офіційне паспортне ім'я, що є домінантою або стрижнем, навколо якого об'єднуються всі інші члени гнізда: *Артём, Іван, Анастасія*;
- 2) словотвірні варіанти: *Васькó, Сашу́ня, Алі́нка*;
- 3) фонетичні: *Дани́ло – Дани́ла*;
- 4) акцентуаційні: *Вероні́ка – Веро́ніка*.

Кількість варіантів в іменному гнізді буває різною, що залежить від багатьох чинників, але найперше від впливу певних ознак місцевої говірки [10, с. 511].

Ми провели анкетування (Дод. В1) в Гуглформі, прізвища 70 респондентів КЗ «Рішельєвський науковий ліцей» додаються (Дод. В 4), а також варіанти улюблених імен респондентів досліджували в інтернет-джерелах - сайт gogoh.pp.ua (Дод. В2, В3).

4.2.1. Чоловічий іменник

Найулюбленіші чоловічі імена респондентів *Анатолій, Андрій, Арсеній, Артем, Богдан, Борис, Вадим, Валентин, Валерій, Василь, Віктор, Володимир, В'ячеслав, Геннадій, Георгій, Гліб, Данило, Денис, Дмитро, Едуард, Євген, Іван, Ігор, Ілля, Костянтин, Лев, Леонід, Максим, Матвій, Микита, Микола, Михайло, Олег, Олександр, Олексій, Павло, Петро, Роман, Ростислав, Святослав, Сергій, Станіслав, Степан, Тарас, Тимофій, Тихон, Федір, Ярослав.*

Найширші антропонімійні гнізда чоловічого іменника мають:

6 варіантів

Іван – *Іванко, Івась, Ваня (Івасик, Ванюша, Ваньок);*

5 варіантів

Тимофій – *Тимко, Тимофійко, Тіма (Тим, Тимоха);* Олексій – *Олекса, Льоша, Олесь (Алекс, Лесик);*

4 варіанти

Володимир – *Володя, Вова, Владик, Мирко;* Гліб – *Глібко, Глібчик (Глібонько, Глібочко);* Михайло – *Михась, Михайлик, Міша, Михалко;* Ілля – *Ілько, Іллюша (Іллюха, Ілюня);* Роман – *Рома, Ромчик (Ромко, Ромась) ;*

3 варіанти

Дмитро – *Діма, Дмитрик, Митя;* Тихон – *Тихін, Тишко (Тихонко).*

Найвужчі антопонімійні гнізда в чоловічому іменнику складаються з одного чи двох варіантів:

2 варіанти

Артем – *Артемко, Тьома*; Ярослав – *Ярик, Слава*; Анатолій – *Толя, Толик*; Богдан – *Богданко, Даня*; Вадим – *Вадимко, Вадя*; Василь – *Васько, Василько*; Віталій – *Віталік, Вітась*; В'ячеслав – *Слава, Славко*; Георгій – *Гоша, Жора*; Данило – *Данилко, Даня*; Євген – *Євгенко, Женя*; Ігор – *Ігорко, Гарик*; Костянтин – *Костя, Костик*; Максим – *Максимко, Макс*; Микола – *Миколка, Коля*; Олег – *Олежик, Олегко*; Павло – *Павлик, Павлусь*; Петро – *Петрик, Петрусь*; Ростислав – *Слава, Ростик*; Святослав – *Слава, Святик*; Сергій – *Сергійко, Серж*; Станіслав – *Стас, Слава*; Степан – *Степанко, Стьопа*; Ярослав – *Ярик, Слава*.

Та, навпаки, найменшу кількість зафіксованих варіантів – 1 варіант – мають чоловічі імена Андрій – *Андрійко*, Арсеній – *Арсен*, Борис – *Боря*, Валентин – *Валик*, Валерій – *Валера*, Віктор – *Вітя*, Геннадій – *Гена*, Денис – *Дениско*, Едуард – *Едик*, Лев – *Левко*, Леонід – *Льоня*, Матвій – *Матвійко*, Микита – *Микитка*, Тарасик – *Тарасик*, Федір – *Федько*.

Іменні варіанти, що функціонують і є улюбленими в м. Одесі, утворюються різними способами, однак найбільш продуктивними є словотвірні варіанти, які мають емоційне забарвлення, здебільшого зменшено-пестливе. Їх уживають найчастіше, коли звертаються до дітей або молодших за віком людей. Значна кількість цих варіантів побутує в сімейному колі. Такі варіанти утворюються чотирма способами: суфіксальним, усичувальним, усичувально-суфіксальним, редуплікацією.

I. Суфіксація – найбільш продуктивний спосіб творення варіантів особових імен в антропонімії досліджуваної говірки. Суть його полягає у приєднанні до твірної основи суфіксів суб'єктивної оцінки. Залежно від типу твірної основи у межах цього способу виділяємо кілька моделей.

1. До першої моделі належать похідні, утворені від повних імен: *Андрій* – *Андрійко*, *Артем* – *Артемко*, *Богдан* – *Богданко*, *Олег* – *Олежик*, *Павло* – *Павлик*. Найпродуктивнішими у цій моделі виявилися суфікси -чик, -ик (-ік), -к(о), -к(а).

-ик (-ік), -чик. Найчастіше це пестливі утворення, які використовуються при зверненні до дітей, молодших за віком: *Андрік, Артёмчик, Ромчик, Михайлик, Тарасик.*

-к(о), -к(а). Іменні варіанти з цими суфіксами функціонують, як правило, як зменшено-пестливі. Основна норма їх уживання – найменування дітей або молодших за віком чоловіків: *Андріанко, Адрійко, Артемко, Богданко, Вадімко, Василько, Деніско, Євгєнко, Ігорко, Данилко, Максимко, Стапенко, Сергійко.*

-ась. Рідше функціонують ці іменні варіанти: *Михась, Івась.*

Значно рідше функціонують імена з суфіксами –ась-, ечка, **-ок, -оньк(о), -очк(о), юх(а), -ох(а), -уш(а), -юш(а):** *Івась, Санечка, Глібонько, Глібочко, Ваньок, Іллюха, Ілюша, Тимоха.*

2. До другої моделі належать варіанти, утворені шляхом повторної суфіксації: *Іван – В́аня, Ваню́ша; Гліб – Глі́бо, Глі́бчик, Глі́бонько, Глі́бочко.* Як правило, повторна суфіксація особових імен використовується для вираження вищого ступеня пестливості або ж згрубілості, зневажливості, а тому такі імена функціонують у мовленні близьких родичів або друзів.

II. Усічення. Цей спосіб творення іменних варіантів полягає в усіченні основи імені: Роман > Рома, Віталій > Віталь. Серед дослідників немає єдиної думки щодо усічених варіантів імен. Одні вчені розглядають їх як словотвірні варіанти, інші – як фонетичні. П. Чучка вважає такі варіанти імен словотвірними, але зауважує, що в окремих випадках цей спосіб словотворення майже нічим не відрізняється від таких фонетичних процесів, як редукція, гаплогія та інших [31, с. 78-87].

Усіченню підлягають різні частини імені. Залежно від того, яка частина імені усічується, існує три основні моделі: афереза, синкопа та апокопа.

Афереза – це такий тип усічення, при якому відкидаються початкові ненаголошені склади імені. При цьому усічуватися може один, два або три склади твірного імені, що залежить, як правило, від того, на який склад падає наголос: *В'ячесла́в, Святосла́в, Станісла́в, Яросла́в > Слава.*

Іменні варіанти, утворені шляхом афери, лише іноді мають емоційне забарвлення та диференціюють людей за віком.

Апокопа – досить поширений тип усічення, який полягає у відкиданні одного чи кількох кінцевих складів імені: *Віталій* > *Віталь*, *Костянтин* > *Костя*, *Максім* > *Макс*, *Ярослав* > *Яр+ик*. Більшість таких утворень стилістично нейтральні, однак деякі з них можуть виражати фамільярність: *Макс*.

Синкопа – це такий тип усічення, при якому усувається серединна частина імені. Порівняно з апокопою та афери, цей тип усічення діє дуже рідко і, як правило, є продуктом дитячого мовлення: *Андрій* > *Андій* (*Андей*).

Іноді іменні варіанти виникають в результаті одночасного усічення різних частин оніма: *Станіслав* > *Стас* (синкопа та апокопа).

Усічуватися можуть не тільки повні чоловічі імена, але й варіанти їх. В іменнику м. Одеси активно використовується ім'я *Льоша*, що утворилося усіченням варіанта *Альоша*.

III. Усічувально-суфіксальний спосіб. Цей спосіб полягає в утворенні варіантів шляхом одночасного усічення імені та додаванням до такої його частини суфікса: *Анатолій* – *Толь*, *Віктор* – *Вітя*, *Борис* – *Боря*. Зауважимо, що в таких випадках усічена частина імені не вживається як реальне ім'я. При усіченні від повного імені здебільшого залишається лише перший склад, відкритість чи закритість якого залежить від характеру доданого до нього суфікса. Наголос при цьому, як правило, пересувається на перший склад.

Для творення таких варіантів найчастіше використовуються суфікси **-а** (**-я**): *Вадя*, *Ваня*, *Вітя*, *Володя*, *Даня*, *Діма*, *Женя*, *Жора*, *Коль*, *Митя*, *Толь*, *Тьома*; **-ик** (**-ік**): *Валик*, *Віталік*, *Михайлик*, *Толік*; **-ш(а)**: *Ванюша*, *Іллюша*, *Льоша*, *Гоша*, *Міша*, *Саша*; **-х(а)**: *Ілюха*, *Тимоха*; **-н(я)**: *Саня*, *Ілюня*, *Даня*; **-сь**: *Вітась*, *Івась*. Серед найпродуктивніших формантів виділяється синкретична морфема **-а** (**-я**), що поєднує функції закінчення та суфікса. Найчастіше вона приєднується до апокопованої основи (*Даня*, *Вадя*), рідше – до інших (*Толь*, *Діма*, *Женя*, *Коль*, *Митя*).

IV. Редуплікація. Редупліковані варіанти утворюються шляхом подвоєння частини імені, переважно складу. Цей спосіб творення непродуктивний на всій території України, і в іменнику досліджуваного міста зафіксовано лише один варіант імені *Володі́мир* < *Вóва*. Цей варіант є нейтральним і широко вживається при найменуванні людей різного віку.

Окремим способом творення розмовно-побутового варіанту імені необхідно розглянути його **іншомовне походження**. Було зафіксовано декілька таких онімів: *А́лекс, Лекс (Олексій), Сёрж (Сергій)*.

4.2.2. Жіночий іменник

Улюблені жіночі імена респондентів: *Аделіна, Адель, Адріанна, Алевтина, Аліна, Аліса, Алла, Анастасія, Ангеліна, Анна, Антоніна, Аполлінарія, Аріна, Ася, Валентина, Валерія, Варвара, Василина, Вероніка, Вікторія, Віолетта, Віра, Віталіна, Влада, Владислава, Галина, Ганна, Дар'я, Дарина, Джульєтта, Діана, Діна, Евеліна, Елеонора, Емілія, Єва, Євгенія, Єлизавета, Жанна, Злата, Зоя, Ізабелла, Ілона, Інеса, Інна, Ірина, Каміла, Каріна, Кароліна, Катерина, Крістіна, Лариса, Ліда, Ліліана, Ліна, Любов, Людмила, Маргарита, Марина, Маріанна, Марія, Марта, Марта, Мілана, Міра, Надія, Наталія, Неллі, Ніка, Ніколь, Ніна, Оксана Олександра, Олена, Олеся, Ольга, Поліна, Раїса, Руслана, Світлана, Софія, Стефанія, Таїсія, Тамара, Тетяна, Уляна, Христина, Яна, Ярослава.*

Найширші антропонімійні гнізда жіночого іменника мають:

9 варіантів

Ольга – *Оля, Олюся, Олічка, Ляля (Ольгуня, Ольчик, Олюня, Льоля, Хельга)*

8 варіантів

Тетяна – *Таня, Тетянка, Тата, Танюша (Танюся, Таточка, Татуся, Танюха);*

7 варіантів

Галина – *Галя, Галинка, Галюся (Галюня, Гася, Аля, Ліна); Катерина – Катя, Катруся, Катеринка, Катря (Катюша, Кейт, Кет); Олександра – Саша,*

Леся, Олеся, Шура, Сандра (Алекса, Ася); Наталія – Наталя, Наталка, Ната, Тата (Наташа, Натуся, Наталі);

6 варіантів

Анастасія – Настя, Настуся, Стася, Ася(Тася, Нюся); Анна – Ганна, Ганнуся (Аня, Нюра, Нюся, Ася); Дар'я – Дарина, Даринка, Даша, Одарка (Дара, Дарця); Єлизавета – Ліза, Вета (Лізуня, Бетсі, Ліля, Елайза); Ірина – Іра, Іринка, Ярина, Яринка (Орися, Ірчик); Оксана – Ксеня, Ксюша (Оксана, Оксанка, Ксана, Сана); Маргарита – Рита, Марго, Маргоша (Ріта, Маргаріта); Марія – Марійка, Маруся, Маша, Марічка (Маня, Мура); Софія – Софійка, Соня, Софа (Зося, Сонька, Софієнька);

5 варіантів

Валерія – Лера (Леруня, Леруся, Валя, Лера) ; Інна – Іннуся, Інеса (Іна, Іночка, Інюта); Діана – Діанка, Діаночка, Ді (Даяна, Дія); Ліліана, Ліна – Ліля, Лілі, Лілея (Ліліана, Ліна); Марина – Маринка, Марися, Маріша (Муся, Іна).

4 варіанти

Антоніна – Тоня, Тося (Тонька, Ніна); Ангеліна – Ангеліна, Ліна, Геля (Ангеля); Алла – Аля, Алуся (Аллочка, Алюня); Аріна – Ярина, Ірина (Арінка, Аріша); Євгенія – Женя, Ївга (Євгеша, Женюша, Гена); Валентина – Валя, Валюша, Тіна (Валентинка); Ганна – Аня, Ганнуся, Ганя, Ася; Діна – Дінка, Діночка (Дінуся, Ді); Єва – Євочка (Євася, Євуля, Ева); Злата – Златка, Златуся (Златочка, Лата); Зоя – Зойка (Зоюня, Зося, Зая); Крістіна – Христина, Тіна (Кріс, Крісті); Лора, Лара – Ліда, Лідочка (Лідуся, Ліна); Любов – Люба, Любочка (Любава, Любася); Людмила – Люда, Люся, Міла (Людочка); Мирослава – Мира, Слава (Мирося, Мирка); Олена – Леся, Оленка, Альона, Лена; Поліна – Поля, Полінка (Полюся, Ліна); Яна – Янка, Януся (Яночка, Яся).

3 варіанти

Алевтина – Аля, Тіна, Валя; Аполлінарія – Поліна, Аля, Ліна; Василина – Вася, Лина, Васа; Вікторія – Віка, Віта (Вікуся); Віолетта – Віола, Лета, Віта; Віталіна – Віта, Ліна, Тала; Дарина – Дар'я, Даринка, Даша; Маріанна

–*Маріанка, Яна, Маря*; Ніка – *Ніколь, Вероніка (Нікуся)*; Руслана – *Руся, Лана, Русланка*; Світлана – *Світланка, Лана (Света)*; Таїсія – *Тая, Тася (Таїса)*; Уляна – *Уля, Улянка, Уляся*.

Найвужчі антопонімії гнізда в жіночому іменнику складаються з одного чи двох варіантів:

2 варіанти

Аделіна – *Адель, Ліна*; Адріанна – *Адріана, Яна*; Аліна – *Аля, Ліна*; Варвара – *Варя, Варка*; Віра – *Вірочка, Віруня*; Владислава – *Влада, Слава*; Елеонора – *Нора, Еля*; Емілія – *Емма, Міла*; Ілона – *Ілонка, Лона*; Інеса – *Іна, Неса*; Кароліна – *Ліна, Каролька*; Лариса – *Лора, Лара*; Марта – *Марточка, Туся*; Мілана – *Міла, Лана*; Надія – *Надійка, Надя*; Ніколь – *Ніка, Ніколетка*; Ніна – *Ніночка, Нуся*; Олеся – *Леся, Олеська*; Стефанія – *Стефа, Фаня*; Христина – *Христя, Христинка, Ярослава – Ярослава, Ярославна*.

1 варіант

Адель – *Аделіна*; Аліса – *Аля*; Ася – *Анастасія*; Вероніка – *Ніка*; Влада – *Владислава*; Джульєтта – *Юлія*; Евеліна – *Ева*; Жанна – *Жанночка*; Ізабелла – *Белла*; Каміла – *Міла*; Каріна – *Карінка*; Міра – *Мирослава*; Неллі – *Неля*; Раїса – *Рая*; Тамара – *Тома*.

При творенні варіантів жіночих імен, так само, як і чоловічих, значно превалює словотвірний спосіб. Розмовно-побутові варіанти, утворені цим способом, мають емоційне забарвлення, здебільшого зменшено-пестливе.

Для вираження наявних в антропонімах емоційно-оцінних відтінків в м. Одесі найчастіше використовуються такі різновиди морфологічного способу словотворення:

- 1) суфіксація;
- 2) усічення;
- 3) усічено-суфіксальний спосіб;
- 4) редуплікація.

Суфіксальні та усічені варіанти імен утворюються за певними словотвірними типами і моделями. Модель характеризує конкретні

морфологічні особливості творення імен того чи іншого типу. Усі похідні імена одного й того ж словотвірного типу можуть бути утворені за різними моделями. Так, варіанти онімів *Галинка та Дашка*, утворені за допомогою одного й того ж суфікса -к(а), складають один словотвірний тип, однак вони утворені за різними моделями: ім'я Галинка утворене від повного імені Галина, а антропонім Дашка – від гіпокористика Даша.

I. Особові імена, утворені суфіксальним способом, виникають шляхом приєднання суфіксів до повної основи імені чи демінутива. У залежності від типу твірної основи у межах цього способу виділяємо дві моделі.

1. До першої моделі належать похідні, утворені від повних імен: *Дарина > Даринка, Діана > Діанка*. Найпродуктивнішими у цій моделі виявилися суфікси -к(а), -очк(а), -єчк(а).

-к(а). Варіанти жіночих антропонімів, утворенні додаванням суфікса -к(а) до основи повного імені, як правило, мають виразний відтінок здрибності і найчастіше вживаються щодо молодших за віком дівчат або однолітків: *Алінка, Ангелінка, Дінка, Діанка, Ярінка, Оксánка, Олénка, Світлánка, Софійка, Тетя́нка*. Деякі варіанти на -к(а), утворені від основи двоскладових жіночих імен сприймаються як зневажливі (особливо старшим поколінням): *Тонька, Я́нка*.

-очк(а), -єчк(а). За допомогою цих суфіксів утворюються пестливі або здрибнілі варіанти жіночих імен, які використовуються усіма віковими та соціальними групами: *Аліночка, Діаночка, Діночка, Ніночка*.

Пестливі імена із суфіксами **-ус(я)** також є частотними у вживанні всіма мешканцями міста: *Ганну́ся, Євася, Лідуся, Любася*.

Рідше з таким же значенням при творенні варіанта вживається суфікс **-уш(а)**: *Танюша, Ксюша, Євгеша*.

Серед суфіксів, що додаються до основи повного імені, малопродуктивним є суфікс **-ун-**: *Лізу́ня, Зою́ня*.

2. До другої моделі належать варіанти, утворені шляхом повторної суфіксації: *Віра – Вірочка, Віру́ня, Ольга – Оля, Олю́ся, Олічка*. Повторна

суфіксація – основний спосіб творення варіантів жіночих імен у м. Одесі:

приєднання до усічено-суфіксальних варіантів на **-а** суфіксів суб'єктивної оцінки:

-ус(я), -ун(я), -юн(я), -он(а): *Лєруся, Лєруня, Віру́ня, Віку́ся, Іру́ся, Сашу́ня, Полюся.* За емоційно-оцінним навантаженням такі похідні, так само як і варіанти на **-ус(я), -ун(я)**, утворені від повних імен, є пестливими.

-очк(а), -ечк(а), -єчк(а): *Ліночка, Марточка, Ніночка, Софієнька.*

Ці суфікси дуже продуктивні і використовуються для вираження вищої міри пестливості. Вживаються, як правило, до дітей або молодших у родині дівчат.

-ух(а), -юх(а): *Ксю́ха, Таню́ха.* Варіанти на **-х(а), -ух(а), -юх(а)** є характерною особливістю молодіжного мовлення, вони виражають пестливість з відтінком фамільярності. Часто функціонують як нейтральні. Представниками старшого покоління вони вважаються зневажливими і майже не використовуються.

--чик- : *Лєрчик, Ірчик.* Цей варіант мають незначний ступінь пестливості, а утворення на **-ок, -он** серед представників молодшого та середнього покоління можуть набувати фамільярного відтінку.

-уш(а), -юш(а), -ош(а): *Настю́ша, Таню́ша, Ксю́ша, Марго́ша.* Такі утворення носять легкий відтінок пестливості. Дуже часто ункціонують як нейтральні найменування.

Отже, найпродуктивнішими суфіксами є **-к(а), -очк(а), -єчк(а), -ус(я)**.

II. Усічення як спосіб творення здрібніло-пестливих варіантів жіночих імен представлено апокопою, синкопою та аферезою.

Апокопа – відкидання фінальної частини імені. При цьому наголос усіченого варіанта оніма здебільшого переміщається на перший склад: *Ната́ля (Ната́лія) > На́та; Окса́на > О́кс, Стефа́нія > Стефа́.*

Афереза – тип усічення, при якому усуваються початкові ненаголошені склади імені. Утворені в такий спосіб нові варіанти антропонімів

починаються з наголошеного складу, оскільки всі склади до наголошеного підлягають усіченню: *Світла́на* > *Ла́на*; *Каміла* > *Міла*.

Синкопа – це такий тип усічення, при якому усувається серединна частина імені: *Діа́на* > *Ді́на*; *Ксе́нія* > *Ксе́ня*, *Таїсі́я* > *Тая*. Так само, як при аферезі, тут можливий варіант усічення серединної частини не повного, а оцінного імені: *Мару́ся* > *Му́ся*.

Іноді іменні варіанти виникають в результаті одночасного усічення різних частин оніма: *Єлизаве́та* > *Лі́за*, *Антоні́на* > *Тоня* (афереза й апокопа).

III. Усічено-суфіксальний спосіб творення – це приєднання суфіксів суб'єктивної оцінки **-с(я)**, **-юш(а)**, **-н(я)**, **-ус(я)** до усіченої частини імені, яка самостійно не функціонує: *Я́ся*, *Ню́ся*, *Ксю́ша*, *Ксю́ня*, *Мару́ся*.

Від утворень із суфіксами суб'єктивної оцінки відмежовуються варіанти, що виникли шляхом приєднання до одно- або двоскладової основи імені синкретичної морфемі **-а**, що поєднує функції суфікса та флексії: *Ві́ка*, *Вла́да*, *А́ня*, *І́ра*, *Ка́тя*, *Лю́да*, *Ле́ся*, *О́ля*. Такі варіанти широко використовуються як побутові нейтральні найменування жінок усіх вікових груп.

IV. Редуплікація. Редупліковані варіанти утворюються шляхом подвоєння частини імені, переважно складу. Варіанти жіночих імен, утворені шляхом редуплікації, в основному виникають унаслідок орієнтації на дитяче мовлення. Вони, більше ніж інші, виражають пестливість і здрібнілість та функціонують лише в колі близьких родичів та друзів: *Та́та* (від *Наталія*), *Ля́ля* (від *О́льга*).

Окремим способом творення розмовно-побутового варіанту оніму необхідно розглянути його **іншомовне походження**: *Кейт*, *Кёт* (від *Катері́на*), *Кріс*, *Крісті* (від *Христи́на*), *Бетсі*, *Елайза* (*Єлизаве́та*).

Отже, розглянувши усі зафіксовані нами відіменні утворення, можна зробити висновок, що найпродуктивнішим способом творення розмовних варіантів особових імен є суфіксація. Зокрема, йдеться про такі суфікси як

-к(а), -ик (-ік), -чик для чоловічих онімів; та -к(а), -очк(а), -єчк(а), -ус(я),
-ун(я) для жіночих.

ВИСНОВКИ

Досліджуваний Приморський район характеризується багатим асортиментом імен. За період з 1971 по 2021 роки народилося 1545 дівчинки, яким було надано 140 імен.

У різні періоди зафіксована різна кількість імен:

- 1) з 1971 по 1980 роки – 46 імен, з яких 10 імен – найуживаніші 3 – популярні, 13 – рідкісні, 20 – одиничні;
- 2) з 1981 по 1990 роки – 54 імені, з яких 10 – найуживаніші, 15 – популярні, 11 – рідкісні, 18 – одиничні;
- 3) з 1991 по 2000 роки – 60 імен, з яких 10 імен – найуживаніші, 12 – популярні, 10 – рідкісні, 28 – одиничні;
- 4) з 2001 по 2010 роки – 54 імені, з яких 10 імен – найуживаніші, 5 – популярні, 17 – рідкісні, 22 – одиничні;
- 5) з 2011 по 2021 роки – 94 імені, з яких 10 імен – найуживаніші, 20 – популярні, 24 – рідкісні, 40 – одиничні.

У розряді першої десятки за 5 вікових зрізів перебувало 20 імен: Наталка, Ірина, Ганна, Марина, Ольга, Тетяна, Юлія, Світлана, Катерина, Олександра, Анастасія, Олена, Марія, Вікторія, Дар'я, Софія, Поліна, Кіра, Валерія, Вероніка.

Протягом 5 вікових зрізів (1971–2021 рр.) лише 2 імені не покидало меж десятки: Ганна й Катерина; ще два імені – Ольга і Юлія – не покидали меж десятки протягом перших 4 вікових зрізів (1971–2010 рр.). В останньому періоді склад десятки найпопулярніших імен істотно змінився.

До групи популярних імен у першому періоді належить 3 імені: Вікторія, Анастасія та Оксана. Антропоніми Вікторія та Анастасія посилюють свої позиції та в останньому періоді переходять до розряду найуживаніших, а ім'я Оксана поступово послаблює свою позицію, зникаючи в останньому періоді.

Рідкісні імена першого зрізу нараховують 13 імен: Людмила, Марія, Олександра, Алла, Валентина, Лизавета, Жанна, Інесса, Інна, Лілія, Аліна,

Ніна, Руслана. Оніми Вікторія і Валентина за підсумками 5 вікових зрізів покращують свої позиції і стають популярними, ім'я Марія стає одним з найуживаніших; інші імена або залишаються на своїх позиціях, або зникають зовсім з ужитку.

Лідером за кількістю використання для усіх періодів є ім'я Анна (130). До імен, що охопили найбільшу кількість носіїв відносяться також імена Катерина (88), Юлія (78), Анастасія (77), Марія (77), Ольга (68), Софія (63), Олена (61), Тетяна (50), Ірина (49).

Отже, за період з 1971 по 2021 роки народилося 2342 хлопчика, яким було надано 108 імен.

У різні періоди зафіксована різна кількість імен:

1) з 1971 по 1980 роки – 51 ім'я, з яких 10 імен – найуживаніші 13 – популярні, 13 – рідкісні, 15 – одиничні;

2) з 1981 по 1990 роки – 55 імен, з яких 10 – найуживаніші, 13 – популярні, 23 – рідкісні, 9 – одиничні;

3) з 1991 по 2000 роки – 62 імені, з яких 10 імен – найуживаніші, 13 – популярні, 25 – рідкісні, 14 – одиничні;

4) з 2001 по 2010 роки – 68 імені, з яких 10 імен – найуживаніші, 13 – популярні, 19 – рідкісні, 26 – одиничні;

5) з 2011 по 2022 роки – 86 імен, з яких 10 імен – найуживаніші, 13 – популярні, 27 – рідкісні, 26 – одиничні.

У розряді першої десятки за 5 вікових зрізів перебувало 22 імені: Сергій, Андрій, Дмитро, Олексій, Олександр, Ігор, Юрій, Володимир, Євген, Деніс, Михайло, Владислав, Роман, Максим, Павло, Микита, Данило, Іван, Ярослав, Артем, Матвій, Кирило.

Протягом цього ж досліджуваного періоду лише 3 імені не покидало меж десятки: Дмитро, Олександр, Євген (до речі всі вони грецького походження).

До групи популярних імен у всіх періодах належить 13 імен. У першому періоді це – Михайло, Олег, Павло, В'ячеслав, Кирило, Максим, Віктор, Вадим, Геннадій, Костянтин, Іван, Роман, Анатолій.

Антрапоніми Михайло, Максим, Костянтин й Іван демонструють стійку тенденцію до піднесення і зміцнюють свою позицію упродовж досліджуваного періоду. Популярність решти імен другої групи розвивається хвилеподібно (то збільшуючись, то зменшуючись) протягом 5 зрізів, демонструючи все ж таки тенденцію до спаду. Їх місця займають рідкісні імена.

Рідкісні імена першого зрізу нараховують 13 імен: Віталій, Владислав, Микола, Станіслав, Ярослав, Валентин, Руслан, Борис, Валерій, Данило, Петро, Тарас, Антон.

Оними Руслан, Валерій, Петро, Тарас зазнають спаду у першому зрізі, який продовжується у другому і третьому, а в четвертому і п'ятому – зникають взагалі. Доля імен Віталій, Владислав, Микола, Станіслав, Ярослав, Валентин, Антон розвивається нерівномірно, зазнаючи піднесення і спади. Ім'я Данило, у другому зрізі втративши свої позиції, вже в третьому періоді компенсує втрати і долучається до групи імен першої десятки, далі залишаючись на головних позиціях.

Лідером за кількістю використання для усіх періодів є ім'я Олександр (182). До імен, що охопили найбільшу кількість носіїв відносяться також Дмитро (164), Андрій (133), Олексій (117), Сергій (108), Михайло (88), Максим (86), Євген (83), Володимир (67), Деніс (66), Ігор (60).

Помітно посилили свої позиції протягом усіх періодів такі імена: Артем (1 зріз – одиничне; 2, 3 зрізи – рідкісне; 4 зріз – популярне; 5 зріз – найуживаніше), Олександр (1 зріз – найуживаніше (5 місце); 2, 3, 4 зрізи – найуживаніше (1 місце), 5 зріз – найуживаніше (2 місце)), Максим (1,2 зрізи – популярне, 3 зріз – найуживаніше (8 місце); 4 зріз – найуживаніше (5 місце); 5 – найуживаніше (3 місце)), Данило (1 зріз – рідкісне; 2 зріз – одиничне; 3 зріз – популярне; 4 зріз – найуживаніше (6 місце); 5 зріз –

найуживаніше (4 місце)), Михайло (1 зріз – популярне; 2 зріз – найуживаніше (8 місце); 3,4 зрізи – найуживаніше (9 місце) ; 5 зріз – найуживаніше (5 місце)), Микола (1, 2, 3 зрізи – рідкісне; 4,5 зріз – популярне з покращенням). А до імен, що, навпаки, послабили свої позиції, належать такі імена: Сергій (1 зріз –найуживаніше; 2 зріз – найуживаніше (5 місце); 3, 4, 5 зрізи – популярне), Андрій (1 зріз – найуживаніше (2 місце); 2 зріз – найуживаніше (4 місце); 3 зріз – найуживаніше (3 місце); 4 зріз – найуживаніше (4 місце); 5 зріз – популярне), Олексій (1 зріз – найуживаніше (4 місце); 2 зріз – найуживаніше (3 місце); 3 зріз – найуживаніше (5 місце); 4 зріз – популярне; 5 зріз – рідкісне), Ігор (1, 2 зрізи – перша десятка; 3 зріз – популярне; 4,5 зрізи – рідкісне), Юрій (1 зріз – найуживаніше (7 місце); 2 зріз – популярне; 3 зріз – рідкісне; 4 зріз – не зафіксоване; 5 зріз – рідкісне).

Спільним для усіх зрізів є імена Олександр, Дмитро, Андрій, Олексій, Сергій, Михайло, Максим, Євген, Володимир, Денис, Ігор, Артем, Кирило, Іван, Костянтин, Данило, Микита, Олег, Павло, Юрій, Микола.

Найширші антропонімії гнізда чоловічого іменника мають:

6 варіантів (ім'я Іван); 5 варіантів (Тимофій, Олексій); 4 варіанти (Володимир, Гліб, Михайло, Ілля, Роман; 3 варіанти (Дмитро, Тихон). Найвужчі антопонімії гнізда в чоловічому іменнику складаються з одного чи двох варіантів: 2 варіанти (*Артем, Ярослав, Анатолій, Богдан, Вадим; Василь, Віталій, В'ячеслав, Георгій, Данило, Євген, Ігор, Костянтин, Максим, Олег, Павло, Петро, Ростислав, Святослав, Сергій, Станіслав, Степан, Ярослав*). Найменшу кількість зафіксованих варіантів – 1 варіант – мають чоловічі імена *Андрій, Арсеній, Борис, Валентин, Валерій, Віктор, Геннадій, Денис, Едуард, Лев, Леонід, Матвій, Микита, Тарасик, Федір*.

Найширші антропонімії гнізда жіночого іменника мають:

9 варіантів (ім'я Ольга); 8 варіантів (Тетяна); 7 варіантів (Галина, Катерина, Олександра, Наталія); 6 варіантів (Анастасія, Анна, Дар'я, Єлизавета, Ірина, Оксана, Маргарита, Марія, Софія); 5 варіантів (Валерія, Інна, Діана, Ліліана, Ліна, Марина); 4 варіанти (Антоніна, Ангеліна, Алла, Аріна,

Євгенія, Валентина, Ганна, Діна, Єва, Злата, Зоя, Крістіна, Любов, Людмила, Мирослава, Олена, Поліна, Яна); 3 варіанти (Алевтина – Аля, Тіна, Валя; Аполлінарія – Поліна, Аля, Ліна; Василина – Вася, Лина, Васа; Вікторія – Віка, Віта (Вікуся); Віолетта – Віола, Лета, Віта; Віталіна – Віта, Ліна, Тала; Дарина – Дар'я, Даринка, Даша; Маріанна, Ніка, Руслана, Світлана, Таїсія, Уляна).

Найвужчі антопонімійні гнізда в жіночому іменнику складаються з одного чи двох варіантів: 2 варіанти (*Аделіна, Адріанна, Аліна, Варвара, Віра, Владислава, Елеонора, Емілія, Ілона, Інеса, Кароліна, Лариса, Марта, Мілана, Надія, Ніколь, Ніна, Олеся, Стефанія, Христина*); 1 варіант (*Адель, Аліса, Ася, Вероніка, Влада, Джульєтта, Евеліна, Жанна, Ізабелла, Каміла, Каріна, Міра, Неллі, Раїса, Тамара, Ярослава*).

При творенні варіантів жіночих імен, так само, як і чоловічих, значно превалює словотвірний спосіб. Розмовно-побутові варіанти, утворені цим способом, мають емоційне забарвлення, здебільшого зменшено-пестливе.

Для вираження наявних в антропонімах емоційно-оцінних відтінків в м. Одесі найчастіше використовуються такі різновиди словотворення: суфіксація; усічення (афреза, синкопа, апокопа); усічено-суфіксальний спосіб; редуплікація. Найпродуктивнішим способом творення розмовних варіантів особових імен є суфіксація. Зокрема, для чоловічих імен найчастотніші суфікси -к(а), -ик (-ік), -чик; для жіночих – -к(а), -очк(а), ечк(а), -ус(я), -ун(я).

Таким чином, кожний віковий зріз має свій неповторний набір антропонімів. Імена, зафіксовані нами протягом 50 років, то зникали з ужитку, то з'являлись, то посилювали свої позиції, то послаблювали, оскільки оновлення особового іменника зумовлене вподобанням кожної людини, впливом моди, релігії, родинних традицій тощо.

Наші перспективи дослідження – вивчити психофоносемантику дослідженого чоловічого та жіночого іменника.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Белей Л.О. Ім'я дитини в українській родині. Харків: Фоліо, 2010. 285с.
2. Белей Л.О.Офіційні і розмовні варіанти. *Українська мова і література в школі*. 1986. №6. С. 63-64.
3. Белей Л.О. Християнізація іменинка українців та її наслідки для української антропонімічної системи. *Мовознавство*. 2009. № 3–4. С.25-29.
4. Брайченко С.Л. Антропонімічні уподобання мешканців Одеської області України: лінгвістичний аналіз: автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.01. Одеса, 1999. 18с.
5. Брайченко С.Л. Непопулярні особові чоловічі імена мешканців Одещини. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2016. Вип. 60. С.19-21.
6. Брайченко С.Л. Сучасні антропонімічні уподобання українців Одещини та реальне ім'янаречення протягом ХХ ст. (жіночі імена). *Записки з українського мовознавства*. Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 1999. С.89-94
7. Брайченко С.Л. Улюблені жіночі імена мешканців Одеської області. *Щорічні записки з українського мовознавства*: зб. наук. праць. Вип. 5. Одеса : Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 1998. С.58-63.
8. Брайченко С.Л. Улюблені чоловічі імена мешканців Одеської області. *Мовознавство*. 1998. С.8-21
9. Буга Т.В. Варіантність чоловічих імен говірки с. Мічуріне Тельманівського району Донецької області. *Лінгвістичні студії*: зб. наук. праць. Вип. 15. Донецьк: ДонДУ, 2007. С. 510-514.

10. Буга Т.В. Динаміка особових імен центральної Донеччини (кінець XIX - початок XXI ст.): автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.01. Донецьк, 2010. 22 с.
11. Булава Н.Ю. Актуальні аспекти дослідження українського прізвищового антропонімікону. URL: http://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/15569/BULAVA_antropomika.pdf?sequence=1 (дата звернення 25.02.2024).
12. Вегеш А.І. Українська літературно-художня ономастика: зб. статей. Ужгород: ТОВ «Рік-У», 2023. 510 с.
13. Вербич С.О., Єфименко І. В., Желізняк І. М. Українська ономастика: бібліографічний покажчик. НАН України. Інститут української мови. Київ: ТОВ «КММ», 2013. 364с.
14. Вербич С.О. Українська ономастика: перспективи розвитку. *Українська мова*. 2010. №3. С. 73-80.
15. Вербич С.О. Українські власні особові назви з «непрозорою» мотивацією: структура, семантика, етимологія. *Мовознавство*. №2–3. 2004. С. 20-25.
16. Глинський І.В. Твоє ім'я – твій друг. Київ: Веселка, 1985. 238 с.
17. Горпинич В.О. Основні принципи дослідження сучасних прізвищ України. *Українська мова*. № 4. 2009. С. 18-27.
18. Дружинець М.Л. Іменна варіантність у науковій літературі. *Михайло-Архангельські читання*. Рибниця, 2013. С. 494-496.
19. Дружинець М.Л., Онуфрійчук А. Динаміка особового іменника с. Ряснопіль Березівського Одеської області. *Проблеми і проєкції сучасного українського мовного і літературного процесу*. Тирасполь, 2012. С. 24-32.
20. Дружинець М.Л. Психофоносемантичний потенціал жіночого імені: алгоритм атрибутивного ступенювання. *Записки з українського мовознавства*. Одеса, 2024. Вип. 31. С. 26-37.

21. Дружинець М.Л., Троценко О. Динаміка особового чоловічого іменника Приморського району м. Одеси : спад і піднесення. *Science and society: modern trends in a changing world*. Vienna, 2024. С. 537–545.
22. Дружинець М.Л., Щербина В.І. Динаміка найуживаніших особових імен м. Тирасполя. *Записки з ономастики*. Одеса, 2012. Вип. 15. С.31-40.
23. Железняк І.М. Слов'янська антропоніміка. Київ: Кий, 2011. 288 с
24. З історії українських імен. Державна служба статистики України. URL: http://database.ukrcensus.gov.ua/dw_name/history.asp# (дата звернення 25.02.2024).
25. Зубко А.М. Українська ономастика: здобутки і проблеми. *Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики*: зб. наук. пр. Київ: Національна академія наук України, Інститут історії України, 2007. Вип. 15. С. 262-281.
26. Карпенко Ю.О. Динаміка українських особових імен. *Науковий вісник Чернівецького університету*. Слов'янська філологія. Чернівці: Рута, 2007. Вип. 356-359. С. 285-289.
27. Карпенко Ю. О. Когнітивна ономастика: посібник. Одеса: Феникс, 2014. 158 с.
28. Карпенко Ю.О. Ономастика. *Українська мова*. Енциклопедія, вид. 3-є, зі змін. і доп. Київ: Аспект, 2007. 457с.
29. Касім О. Ю. Про динаміку українських особових імен Одещини. *Мовознавство*. № 3. 1990. С. 26-31.
30. Керста Р. Й. Українська антропонімія XVI ст.: Чоловічі іменування. Київ: Наук, думка, 1984. 152 с.
31. Кравченко Л. О. Українська ономастика. Антропоніміка. Київ: Знання, 2014. 239 с.
32. Кракалія Л.В. До питання класифікації українських антропонімічних варіантів. *Мовознавство*. 1974. №2. С. 53-58.

33. Кровицька О. Назви осіб в українській мовній традиції XVI-XVIII ст. Семантика і словотвір. Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2002. 214 с.
34. Купчинська З.О. Просторо-часовий вимір української ойконімії: система і тенденції. *Вісник Львівського університету*. Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2009. 213 с.
35. Купчинська З.О. Стратиграфія архаїчної ойконімії України: монографія. Львів: НТШ, 2016. 1278 с.
36. Масенко Л.Т. Українські імена та прізвища. Київ: Наук. думка, 1990. 47 с.
37. Медведєва О.Ю. Динаміка особових імен мешканців українського Придунав'я (на матеріалі Кілійського та Болградського районів Одеської області): автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.01. Одеса, 2001. 20 с.
38. Микитин-Дружинець М.Л. Психофоносемантика жіночого іменника. *Записки з ономастики*. Одеса: Астропринт, 2008. Вип.11. С.3-8.
39. Микитин-Дружинець М.Л. Психофоносемантика чоловічого іменника. *Записки з ономастики: зб. наук. пр.* Одеса: Астропринт, 2009. Вип. №12. С.3–11.
40. Микитин М.Л. Динаміка особових імен студенток філологічного факультету українського відділення денної форми навчання ОНУ імені І.І.Мечникова. *Записки з ономастики*. Одеса: Астропринт, 2002. Вип. №6. С. 62–79.
41. Осташ Л.Р. До питання про варіантність онімів. *Волинь-Житомирщина: істор.-філол. зб. з регіон. проблем.* №. 22 (1). Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2010. С. 267-275.
42. Павелко С.П. Подвійні та додаткові імена в гуцулів. *Записки з ономастики: зб. наук. пр.* Одеса: Астропринт, 2001. Вип. 5. С. 31-35.

43. Пахомова С.М. Антропонімічні засоби вираження віку в допрізвищевий період. *Студії з ономастики та етимології*. Київ: Вид. дім «Академперіодика» НАН України, 2005. С. 145-152.
44. Пахомова С.М. Еволюція антропонімічних формул у слов'янських мовах. Ужгород: Вид-во Олександри Гаркуші, 2012. 344 с.
45. Пахомова С.М. Про давні іменування слов'янок. *Студії з ономастики та етимології*. Київ: Кий, 2012. С. 194-200.
46. Свистун Н.О. Динаміка антропонімікону м. Тернополя ХІХ – ХХ ст.: автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.01. Чернівці, 2006. 20 с.
47. Свистун Н.О. Теоретичні засади антропоніміки як галузі мовознавства та їх важливість із погляду ономастичної науки. *Вісник Прикарпатського національного університету*, Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника, 2011. Вип. 29-31. С. 46-52.
48. Селіванова В.С. Динаміка особового чоловічого іменника: спад і піднесення. *Scripta manent: молодіжний науковий вісник Інституту філології та журналістики*: зб. наук. пр. Луцьк: Вежа-Друк, 2014. С.128-131.
49. Торчинський М.М. Українська ономастика: історія, сьогодення, перспективи. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*. Хмельницький: ХмЦНІ, 2013. Вип. 6(1). С. 217–238.
50. Торчинський М.М. Українська ономастика: навчальний посібник. Київ: Міленіум, 2010. 138с.
51. Троценко О.О. Динаміка жіночого іменника Приморського району міста Одеси: спад і піднесення. *Філологічні студії* [Електронний ресурс] : зб. студент. наук. пр. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2025. Вип. 16. С. 51-56.
52. Удовенко Л.О. Українські чоловічі прізвища, утворені лексикосемантичним і морфологічним способом. *Незгасимий*

- словосвіт*: зб. наук. пр. на пошану проф. В. С. Калашника. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. С. 91-94
53. Фаріон І.Д. До джерел імен українців. *Українська пропріальна лексика* : матеріали наук. семінару. Київ: Київ, 2000. С. 163-170.
54. Фаріон І.Д. Креативна функція антропонімічної лексики. *Наукові записки*. Серія «Філологічні науки (мовознавство)»: зб. наук. ст. Кіровоград: Кіровоградський держ. педагог. ун-т ім. В. Винниченка, 2001. Вип. 37. С.71–78.
55. Фаріон І.Д. Українські прізвищеві назви Прикарпатської Львівщини наприкінці XVIII — початку XIX століття (з етимологічним словником) / НАН України; Інститут народознавства. Львів: Літопис, 2001. 371 с.
56. Франко І.Я. Причинки до української ономастики. *Зібр. тв.*: В 50 т. Київ, 1982. Т. 36. С. 391–427.
57. Худаш. Л.М. З історії української антропонімії. Київ: Наук. думка, 1977. 236 с.
58. Чеховський І. М.. Українська ономастика: стан і перспективи розвитку. *Науковий вісник Чернівецького університету. Слов'янська філологія*: Чернівці: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2010. Вип. 532. С. 179-182.
59. Черноус А.В. Динаміка особових імен м. Кіровограда у XX ст.: автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.01. Київ, 2011. 25 с.
60. Чучка П.П. Антропонімія Закарпаття (вступ та імена) : конспект лекцій. Ужгородський держ. ун-т . Ужгород: Ужгородський держ. ун-т, 1970. 102 с.
61. Чучка П.П. Антропонімія Закарпаття. Ужгород: Ужгородський держ. ун-т, 1970. 671 с.
62. Чучка П.П. Сліди язичництва в антропонімії українців Карпатського регіону. *Acta Hungarica*. 1992. С. 109-113.
63. Чучка П.П. Патроніми та їх місце в лексичній системі мови. *Мовознавство*. № 6. 1984. С. 49-56.

64. Чучка П. П. Призабуті імена українок. *Актуальні питання мови НАН України*, 2005. С. 243-250.
65. Чучка П.П. Слов'янські особові імена українців: іст.-етимол. словник. Ужгород: Ліра. 2011. 428 с.
66. Шестакова С.В. До питання про стратифікацію сучасного ономастичного простору. *Типологія та функції мовних одиниць : наук. журн.* Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2015. № 1 (3). С. 232-240
67. Юр'їна Н.П. Таємниця імені. Харків: Друк, 2003. 216 с.
68. Яцій Н.В. Антропоніми як невід'ємна складова ономастичного простору. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету.* Одеса: Міжнародний гуманітарний університет, 2017. №27. Т.1. С. 136-138.
69. Miklosich Franz. Die Bildung der slavischen Personennamen. *Denkschriften der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften. Philologisch – historische classe.* Wien, 1860. Bd 10. S. 215–330.

ДОВІДКОВА ЛІТЕРАТУРА

70. Скрипник Л. Г., Дзятківська Н. П. Власні імена людей. Київ: Наук. думка, 2005. 344 с.
71. Трійняк. І. І. Словник українських імен. Київ: Довіра, 2005. 508 с.
72. Чучка П.П. Слов'янські особові імена українців: іст.-етимол. словник. Ужгород: Ліра, 2011. 428 с.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А 1

Жіночий іменник (1971–1980 роки)

		Ім'я	Походження	1971-1980	Відносна кількість
1	Перша десятка	Наталка	Лат.	28	12,02%
2		Олена	гр.	19	8,15%
3		Ірина	гр.	19	8,15%
4		Ганна	Євр.	18	7,73%
5		Марина	Лат.	18	7,73%
6		Ольга	скан.	15	6,44%
7		Тетяна	гр.	14	6,01%
8		Юлія	Лат.	14	6,01%
9		Світлана	гр.	13	5,58%
10		Катерина	гр.	12	5,15%
11	Популярні	Вікторія	гр.	6	2,58%
12		Анастасія	гр.	5	2,15%
13		Оксана	гр.	4	1,72%
14	Рідкісні	Людмила	д.-рус.	3	1,29%
15		Марія	Євр.	3	1,29%
16		Олександра	гр.	2	0,86%
17		Алла	гр.	2	0,86%
18		Валентина	Лат.	2	0,86%
19		Лизавета	Євр.	2	0,86%
20		Жанна	Євр.	2	0,86%
21		Інеса	гр.	2	0,86%
22		Інна	Лат.	2	0,86%
23		Лілія	Лат.	2	0,86%
24		Аліна	гр.	2	0,86%
25		Ніна	гр.	2	0,86%

26		Руслана	Тюр.	2	0,86%
27	Одиничні	Аліса		1	0,43%
28		Алевтіна		1	0,43%
29		Анжела		1	0,43%
30		Віолетта		1	0,43%
31		Дар'я		1	0,43%
32		Джультта		1	0,43%
33		Євгенія		1	0,43%
34		Зоя		1	0,43%
35		Ксенія		1	0,43%
36		Інга		1	0,43%
37		Ілона		1	0,43%
38		Крістіна		1	0,43%
39		Лідія		1	0,43%
40		Маргарита		1	0,43%
41		Надія		1	0,43%
42		Олеся		1	0,43%
43		Радміла		1	0,43%
44		Рімма		1	0,43%
45		Юліанна		1	0,43%
46		Яна		1	0,43%
47				233	

ДОДАТОК А 2

Жіночий іменник (1981–1990 роки)

		Ім'я	Походження	1981-1990	Відносна кількість
1	Перша десятка	Ганна	Євр.	41	10,96%
2		Юлія	Лат.	32	8,56%
3		Ольга	скан.	30	8,02%
4		Катерина	гр.	24	6,42%
5		Олександра	гр.	22	5,88%
6		Анастасія	гр.	21	5,61%
7		Олена	гр.	20	5,35%
8		Марія	Євр.	15	4,01%
9		Тетяна	гр.	14	3,74%
10		Ірина	гр.	12	3,21%
11	Популярні	Наталка	Лат.	11	2,94%
12		Оксана	гр.	10	2,67%
13		Аліна	гр.	9	2,41%
14		Світлана	д.-рус.	9	2,41%
15		Валерія	Лат.	7	1,87%
16		Інна	Лат.	7	1,87%
17		Алла	гр.	6	1,60%
18		Вікторія	гр.	6	1,60%
19		Дар'я	д.-рус.	6	1,60%
20		Ксенія	гр.	5	1,34%
21		Марина	Лат.	5	1,34%
22		Віра	д.-рус.	8	2,14%
23		Галина	гр.	4	1,07%
24		Євгенія	гр.	4	1,07%
25		Надія	д.-рус.	4	1,07%
26	Рідкісні	Валентина	Лат.	3	0,80%
27		Софія	гр.	3	0,80%
28		Ангеліна	Лат.	2	0,53%
28		Антоніна	Лат.	2	0,53%
30		Слізавета	Євр.	2	0,53%
31		Зоя	гр.	2	0,53%
32		Любов	д.-рус.	2	0,53%
33		Ніна	гр.	2	0,53%
34		Олеся	гр.	2	0,53%

35		Уляна	Лат.	2	0,53%
36		Яна	Євр.	2	0,53%
37	Одиничні	Анаїда		1	0,27%
38		Вінета		1	0,27%
39		Віталіна		1	0,27%
40		Діана		1	0,27%
41		Іванна		1	0,27%
42		Інга		1	0,27%
43		Іордана		1	0,27%
44		Каріна		1	0,27%
45		Кіра		1	0,27%
46		Христина		1	0,27%
47		Лілія		1	0,27%
48		Маргарита		1	0,27%
49		Маріанна		1	0,27%
50		Неллі		1	0,27%
51		Нонна		1	0,27%
52		Елеонора		1	0,27%
53		Елина		1	0,27%
54	Яніна		1	0,27%	
				374	

ДОДАТОК А 3

Жіночий іменник (1991–2000 роки)

		Ім'я	Походження	1991-2000	Відносна кількість
1	Перша десятка	Анастасія	гр.	32	10,42%
2		Ганна	євр.	28	9,12%
3		Катерина	гр.	24	7,82%
4		Марія	євр.	19	6,19%
5		Олена	гр.	17	5,54%
6		Вікторія	гр.	14	4,56%
7		Ольга	скан.	13	4,23%
8		Тетяна	гр.	13	4,23%
9		Юлія	лат.	13	4,23%
10		Олександра	гр.	10	3,26%
11	Популярні	Аліна	гр.	10	3,26%
12		Ірина	гр.	9	2,93%
13		Дар'я	д.-рус.	8	2,61%
14		Ксенія	гр.	8	2,61%
15		Марина	лат.	7	2,28%
16		Валерія	лат.	6	1,95%
17		Діана	лат.	5	1,63%
18		Софія	гр.	5	1,63%
19		Валентина	лат.	4	1,30%
20		Вероніка	гр.	4	1,30%
21		Єлізавета	євр.	4	1,30%
22		Маргарита	гр.	4	1,30%
23	Рідкісні	Надія	д.-рус.	3	0,98%
24		Яна	євр.	3	0,98%
25		Євгенія	гр.	2	0,65%
26		Інна	лат.	2	0,65%
27		Христина	гр.	2	0,65%
28		Любов	д.-рус.	2	0,65%
29		Наталка	лат.	2	0,65%
30		Поліна	гр.	2	0,65%
31		Світлана	д.-рус.	2	0,65%
32		Елеонора	гр.	2	0,65%

33	Одиничні	Аделіна		1	0,33%	
34		Аліса		1	0,33%	
35		Алла		1	0,33%	
36		Анжела		1	0,33%	
37		Антоніна		1	0,33%	
38		Аріна		1	0,33%	
39		Ася		1	0,33%	
40		Ванда		1	0,33%	
41		Віра		1	0,33%	
42		Віолетта		1	0,33%	
43		Владислава		1	0,33%	
44		Злата		1	0,33%	
45		Іванна		1	0,33%	
46		Карина		1	0,33%	
47		Кіра		1	0,33%	
48		Лариса		1	0,33%	
49		Ліана		1	0,33%	
50		Лідія		1	0,33%	
51		Людмила		1	0,33%	
52		Марта		1	0,33%	
53		Маряна		1	0,33%	
54		Мирослава		1	0,33%	
55		Ніколь		1	0,33%	
56		Оксана		1	0,33%	
57		Тамара		1	0,33%	
58		Юліанна		1	0,33%	
59		Ярина		1	0,33%	
60		Ярослава		1	0,33%	
					307	

ДОДАТОК А 4

Жіночий іменник (2001–2010 роки)

		Ім'я	Походження	2001-2010	Відносна кількість
1	Перша десятка	Анастасія	гр.	12	7,02%
2		Ганна	євр.	11	6,43%
3		Юлія	лат.	11	6,43%
4		Дар'я	д.-рус.	10	5,85%
5		Марія	євр.	9	5,26%
6		Олександра	гр.	8	4,68%
7		Софія	гр.	8	4,68%
8		Катерина	гр.	7	4,09%
9		Ольга	скан.	6	3,51%
10		Поліна	гр.	6	3,51%
11	Популярні	Валерія	лат.	5	2,92%
12		Вікторія	гр.	5	2,92%
13		Аліна	гр.	4	1,82%
14		Владислава	д.-рус.	4	1,82%
15		Ксенія	гр.	4	1,82%
16	Рідкісні	Ангеліна	лат.	3	1,75%
17		Єлізавета	євр.	3	1,75%
18		Ева	євр.	3	1,17%
19		Світлана	д.-рус.	3	1,17%
20		Тетяна	гр.	3	1,17%
21		Аліса	нім.	2	1,17%
22		Аріна	гр.	2	1,17%
23		Вероніка	гр.	2	1,17%
24		Варвара	гр.	2	1,17%
25		Діана	гр.	2	1,17%
26		Каріна	гр.	2	1,17%
27		Христина	гр.	2	1,17%
28		Маргарита	гр.	2	1,17%
29		Оксана	гр.	2	1,17%
30		Таїсія	гр.	2	1,17%
31		Елеонора	гр.	2	1,17%
32		Олена	гр.	2	1,17%

33	Одиничні	Алевтина		1	0,58%
34		Астаф'я		1	0,58%
35		Алексія		1	0,58%
36		Валентина		1	0,58%
37		Віра		1	0,58%
38		Віталіна		1	0,58%
39		Евангелина		1	0,58%
40		Ірина		1	0,58%
41		Лилія		1	0,58%
42		Мирослава		1	0,58%
43		Мілана		1	0,58%
44		Міра		1	0,58%
45		Наталка		1	0,58%
46		Олеся		1	0,58%
47		Руслана		1	0,58%
48		Регіна		1	0,58%
49		Рената		1	0,58%
50		Уляна		1	0,58%
51		Емма		1	0,58%
52		Юліанна		1	0,58%
53		Яна		1	0,58%
54		Ярослава		1	0,58%
				171	

ДОДАТОК А 5

Жіночий іменник (2011–2021 роки)

		Ім'я	Походження	2011-2021	Відносна кількість
1	Перша десятка	Софія	гр.	47	9,75%
2		Ганна	євр.	30	6,22%
3		Марія	євр.	25	5,19%
4		Дар'я	д.-рус.	21	4,36%
5		Катерина	гр.	21	4,36%
6		Анастасія	гр.	17	3,53%
7		Кіра	гр.	16	3,32%
8		Валерія	лат.	15	3,11%
9		Вероніка	гр.	14	2,90%
10		Вікторія	гр.	13	2,70%
11	Популярні	Ева	євр.	13	2,70%
12		Милана	д.-рус.	13	2,70%
13		Єлізавета	євр.	9	1,87%
14		Ніколь	гр.	9	1,87%
15		Ірина	гр.	8	1,66%
16		Ксенія	гр.	8	1,66%
17		Поліна	гр.	8	1,66%
18		Юлія	гр.	8	1,66%
19		Світлана	гр.	7	1,45%
20		Аріна	гр.	6	1,24%
21		Злата	д.-рус.	6	1,24%
22		Тетяна	гр.	6	1,24%
23		Надія	д.-рус.	5	1,04%
24		Аліса	Нім.	4	0,83%
25		Віра	д.-рус.	4	0,83%
26		Маріанна	лат.	4	0,83%
27		Наталка	лат.	4	0,83%
28		Ольга	скан.	4	0,83%
29		Емілія	лат.	4	0,83%
30		Яна	євр.	4	0,83%

31	Рідкісні	Алла	гр.	3	0,62%
32		Олена	гр.	3	0,62%
33		Каріна	гр.	3	0,62%
34		Каміла	лат.	3	0,62%
35		Маргарита	гр.	3	0,62%
36		Мілена	д.-рус.	3	0,62%
37		Мирослава	д.-рус.	3	0,62%
38		Ніка	гр.	3	0,62%
39		Ніна	гр.	3	0,62%
40		Таїсія	гр.	3	0,62%
41		Ярослава	д.-рус.	3	0,62%
42		Амалія	Нім.	2	0,41%
43		Адель	Нім.	2	0,41%
44		Ангеліна	лат.	2	0,41%
45		Аріна	гр.	2	0,41%
46		Аполлінарія	гр.	2	0,41%
47		Василина	гр.	2	0,41%
48		Дарина	д.-рус.	2	0,41%
49		Крістіна	гр.	2	0,41%
50		Кароліна	гр.	2	0,41%
51		Марина	гр.	2	0,41%
52		Мішель	євр.	2	0,41%
53		Сабіна	італ.	2	0,41%
54		Уляна	лат.	2	0,41%
55	Одиничні	Алевтина		1	0,21%
56		Агата		1	0,21%
57		Анжела		1	0,21%
58		Амелія		1	0,21%
59		Ангеліна		1	0,21%
60		Адріанна		1	0,21%
61		Афіна		1	0,21%
62		Ассоль		1	0,21%
63		Валентина		1	0,21%
64		Божена		1	0,21%
65		Віолетта		1	0,21%
66		Влада		1	0,21%
67		Галина		1	0,21%
68		Діана		1	0,21%
69		Домінік		1	0,21%

70		Євгенія		1	0,21%
71		Єсенія		1	0,21%
72		Жасмін		1	0,21%
73		Жанна		1	0,21%
74		Ілона		1	0,21%
75		Ізабелла		1	0,21%
76		Любов		1	0,21%
77		Людмила		1	0,21%
78		Лліт		1	0,21%
79		Меліса		1	0,21%
80		Міра		1	0,21%
81		Нонна		1	0,21%
82		Олівія		1	0,21%
83		Олеся		1	0,21%
84		Равіна		1	0,21%
85		Роза		1	0,21%
86		Раїса		1	0,21%
87		Серафіма		1	0,21%
88		Сільвія		1	0,21%
89		Стефанія		1	0,21%
90		Христина		1	0,21%
91		Шарлота		1	0,21%
92		Еріка		1	0,21%
93		Евеліна		1	0,21%
				452	

ДОДАТОК А 6

Зведена таблиця. Жіночий іменник (1971–2021 роки)

			Походження	1971-2021	Відносна кількість
1	Перша десятка	Ганна	євр.	130	8,41%
2		Катерина	гр.	88	5,70%
3		Юлія	лат.	78	5,05%
4		Анастасія	гр.	77	4,98%
5		Марія	євр.	71	4,60%
6		Ольга	скан.	68	4,40%
7		Софія	гр.	63	4,08%
8		Олена	гр.	61	3,95%
9		Тетяна	гр.	50	3,24%
10		Ірина	гр.	49	3,17%
11	Популярні	Дарья		46	2,98%
12		Наталка	лат.	46	2,98%
13		Вікторія	гр.	44	2,85%
14		Олександра	гр.	42	2,72%
15		Світлана	гр.	34	2,20%
16		Валерія	лат.	33	2,14%
17		Марина	лат.	32	2,07%
18		Ева	євр.	26	1,68%
19		Ксенія		26	1,68%
20		Аліна		24	1,55%
21		Вероніка	гр.	20	1,29%
22		Кіра		18	1,17%
23		Оксана	гр.	18	1,17%
24		Поліна	гр.	16	1,04%
25		Віра	д.-рус.	14	0,91%
26		Милана	д.-рус.	13	0,84%
27		Надія		13	0,84%
28		Алла	гр.	12	0,78%
29		Аріна		11	0,71%
30		Валентина	лат.	11	0,71%
31		Інна	лат.	11	0,71%
32		Маргарита		11	0,71%
33		Яна		11	0,71%
34		Ніколь		10	0,65%
35		Діана		9	0,58%
36		Єлізавета	євр.	9	0,58%
37		Ангеліна	лат.	8	0,52%

38		Євгенія	гр.	8	0,52%
39		Аліса		7	0,45%
40		Злата		7	0,45%
41		Каріна		7	0,45%
42		Ніна	гр.	7	0,45%
43		Злата	д.-рус.	6	0,39%
44		Христина		6	0,39%
45	Рідкісні	Владислава	д.-рус.	5	0,32%
46		Галина	гр.	5	0,32%
47		Елеонора		5	0,32%
48		Любов	д.-рус.	5	0,32%
49		Людмила	д.-рус.	5	0,32%
50		Маріанна		5	0,32%
51		Мирослава	д.-рус.	5	0,32%
52		Олеся		5	0,32%
53		Таїсія	гр.	5	0,32%
54		Уляна	лат.	5	0,32%
55		Юліанна		5	0,32%
56		Ярослава	д.-рус.	5	0,32%
57		Емілія	лат.	4	0,26%
58		Маріанна	лат.	4	0,26%
59		Мілана	д.-рус.	4	0,26%
60		Алевтина		3	0,19%
61		Анжела		3	0,19%
62		Антоніна	лат.	3	0,19%
63		Віолетта		3	0,19%
64		Глона		3	0,19%
65		Жанна	євр.	3	0,19%
66		Зоя		3	0,19%
67		Каміла	лат.	3	0,19%
68		Крістіна		3	0,19%
69		Ніка	гр.	3	0,19%
70		Руслана	тюр.	3	0,19%
71		Адель	нім.	2	0,13%
72		Амалія	нім.	2	0,13%
73		Аполлінарія	гр.	2	0,13%
74		Варвара	гр.	2	0,13%
75		Василина	гр.	2	0,13%
76		Віталіна		2	0,13%
77		Дарина	д.-рус.	2	0,13%
78		Іванна		2	0,13%
79		Інга		2	0,13%
80		Інеса	гр.	2	0,13%

81		Каріна	гр.	2	0,13%
82		Кароліна	гр.	2	0,13%
83		Лизавета	євр.	2	0,13%
84		Лідія		2	0,13%
85		Лілія	лат.	2	0,13%
86		Міра		2	0,13%
87		Мішель	євр.	2	0,13%
88		Нонна		2	0,13%
89		Сабіна	італ.	2	0,13%
90	Одиничні	Агата		1	0,06%
91		Аделіна		1	0,06%
92		Адріанна		1	0,06%
93		Алексія		1	0,06%
94		Амелія		1	0,06%
95		Анаїда		1	0,06%
96		Ассоль		1	0,06%
97		Астаф'я		1	0,06%
98		Ася		1	0,06%
99		Афіна		1	0,06%
100		Божена		1	0,06%
101		Ванда		1	0,06%
102		Вінета		1	0,06%
103		Влада		1	0,06%
104		Джультета		1	0,06%
105		Домінік		1	0,06%
106		Евангелина		1	0,06%
107		Евеліна		1	0,06%
108		Елина		1	0,06%
109		Емма		1	0,06%
110		Еріка		1	0,06%
111		Єсенія		1	0,06%
112		Жасмін		1	0,06%
113	Ізабелла		1	0,06%	
114	Іордана		1	0,06%	
115	Лариса		1	0,06%	
116	Ліана		1	0,06%	
117	Лідія		1	0,06%	
118	Ліліт		1	0,06%	
119	Лілія		1	0,06%	
120	Марта		1	0,06%	
121	Мар'яна		1	0,06%	
122	Меліса		1	0,06%	
123	Неллі		1	0,06%	

124		Нонна		1	0,06%
125		Олівія		1	0,06%
126		Равіна		1	0,06%
127		Радміла		1	0,06%
128		Раіса		1	0,06%
129		Регіна		1	0,06%
130		Рената		1	0,06%
131		Рімма		1	0,06%
132		Роза		1	0,06%
133		Серафіма		1	0,06%
134		Сільвія		1	0,06%
135		Стефанія		1	0,06%
136		Тамара		1	0,06%
137		Шарлота		1	0,06%
138		Яніна		1	0,06%
139		Ярина		1	0,06%
				1545	

Чоловічий іменник (1971–1980 роки)

		Ім'я	Походження	1971-1980	Відносна кількість
1	Перша десятка	Сергій	лат.	36	8,87%
2		Андрій	гр.	35	8,62%
3		Дмитро	гр.	34	8,37%
4		Олексій	гр.	31	7,64%
5		Олександр	гр.	28	6,90%
6		Ігор	скан.	19	4,68%
7		Юрій	гр.	17	4,19%
8		Володимир	д.-рус.	15	3,69%
9		Євген	гр.	15	3,69%
10		Деніс	гр.	14	3,45%
11	Популярні	Михайло	євр.	14	3,45%
12		Олег	скан.	13	3,20%
13		Павло	лат.	11	2,71%
14		Вячеслав	д.-рус.	10	2,46%
15		Кирило	гр.	10	2,46%
16		Максим	лат.	9	2,22%
17		Віктор	лат.	8	1,97%
18		Вадим	д.-рус.	7	1,72%
19		Геннадій	гр.	7	1,72%
20		Костянтин	лат.	7	1,72%
21		Іван	євр.	5	1,23%
22		Роман	лат.	5	1,23%
24		Анатолій	гр.	4	0,99%
25		Рідкісні	Віталій	лат.	4
26	Владислав		д.-рус.	4	0,99%
27	Микола		гр.	4	0,99%
28	Станіслав		д.-рус.	4	0,99%
29	Ярослав		д.-рус.	4	0,99%

30		Валентин	лат.	3	0,74%
31		Руслан	тюр.	3	0,74%
32		Борис	д.-рус.	2	0,49%
33		Валерій	лат.	2	0,49%
34		Данило	євр.	2	0,49%
35		Петро	гр.	2	0,49%
36		Тарас	гр.	2	0,49%
37		Антон	лат.	2	0,49%
38	Одиничні	Артем		1	0,25%
39		Василь		1	0,25%
40		Всеволод		1	0,25%
41		Георгій		1	0,25%
42		Гліб		1	0,25%
43		Григорій		1	0,25%
44		Леонід		1	0,25%
45		Марат		1	0,25%
46		Орест		1	0,25%
47		Пилип		1	0,25%
48		Роберт		1	0,25%
49		Родіон		1	0,25%
50		Ростислав		1	0,25%
51		Семен		1	0,25%
				406	

ДОДАТОК Б 2

Чоловічий іменник (1981–1990 роки)

		Ім'я	Походження	1981-1990	Відносна кількість
1	Перша десятка	Олександр	гр.	67	10,26%
2		Дмитро	гр.	57	8,73%
3		Олексій	гр.	50	7,66%
4		Андрій	гр.	44	6,74%
5		Сергій	лат.	39	5,97%
6		Євген	гр.	36	5,51%
7		Володимир	д.-рус.	25	3,83%
8		Михаїло	євр.	25	3,83%
9		Денис	гр.	24	3,68%
10		Ігор	скан.	21	3,22%
11	Популярні	Максим	лат.	21	3,22%
12		Костянтин	лат.	18	2,76%
13		Віктор	лат.	16	2,45%
14		Віталій	лат.	15	2,30%
15		Іван	євр.	14	2,14%
16		Юрій	гр.	13	1,99%
17		Вадим	д.-рус.	12	1,84%
18		Кирило	гр.	12	1,84%
19		Вячеслав	д.-рус.	11	1,68%
20		Олег	скан.	10	1,53%
21		Павло	лат.	9	1,38%
22		Станіслав	д.-рус.	9	1,38%

24	Рідкісні	Владислав	д.-рус.	8	1,23%
25		Григорій	гр.	8	1,23%
26		Артем	гр.	7	1,07%
27		Микола	гр.	7	1,07%
28		Роман	лат.	6	0,92%
29		Ростислав	д.-рус.	6	0,92%
30		Антон	лат.	5	0,77%
31		Валентин	лат.	5	0,77%
32		Валерій	лат.	5	0,77%
33		Руслан	тюр.	5	0,77%
34		Федір	гр.	4	0,61%
35		Геннадій	гр.	3	0,46%
36		Гліб	скан.	3	0,46%
37		Єгор	гр.	3	0,46%
38		Микита	гр.	3	0,46%
39		Анатолій	гр.	2	0,31%
40		Артур	скан.	2	0,31%
41		Богдан	д.-рус.	2	0,31%
42		Борис	д.-рус.	2	0,31%
43		Василь	гр.	2	0,31%
44		Данило	євр.	2	0,31%
45		Ілля	євр.	2	0,31%
46		Петро	гр.	2	0,31%
47		Ярослав	д.-рус.	2	0,31%
48	Одиничні	Діонис		1	0,15%
49		Клим		1	0,15%
50		Ренат		1	0,15%
51		Тамерлан		1	0,15%
52		Тарас		1	0,15%
53		Тимофій		1	0,15%
54		Тимур		1	0,15%

55		Едуард		1	0,15%
56		Ян		1	0,15%
				653	

ДОДАТОК Б 3

Чоловічий іменник (1991–2000 роки)

		Ім'я	Походження	1991-2000	Відносна кількість
1	Перша десятка	Олександр	гр.	42	9,48%
2		Дмитро	гр.	34	7,67%
3		Андрій	гр.	21	4,74%
4		Владислав	д.-рус.	20	4,51%
5		Олексій	гр.	19	4,29%
6		Євген	гр.	16	3,61%
7		Роман	лат.	16	3,61%
8		Максим	лат.	14	3,16%
9		Михайло	євр.	14	3,16%
10		Павло	лат.	13	2,93%
11	Популярні	Денис	гр.	12	2,71%
12		Костянтин	лат.	12	2,71%
13		Данило	євр.	11	2,48%
14		Іван	євр.	11	2,48%
15		Ігорь	скан.	11	2,48%
16		Сергій	лат.	11	2,48%
17		Володимир	д.-рус.	10	2,26%
18		Микита	гр.	10	2,26%
19		Віктор	лат.	8	1,81%
20		Ілля	євр.	7	1,58%
21		Кирило	гр.	7	1,58%
22		Олег	скан.	7	1,58%
23		Станіслав	д.-рус.	7	1,58%
24	Рідкісні	Юрій	гр.	7	1,58%
25		Вячеслав	д.-рус.	6	1,35%
26		Микола	гр.	6	1,35%
27		Артем	гр.	5	1,13%
28		Борис	д.-рус.	5	1,13%
30		Вадим	д.-рус.	5	1,13%

31		Валерій	лат.	5	1,13%
32		Георгій	гр.	5	1,13%
33		Леонід	гр.	5	1,13%
34		Руслан	тюр.	5	1,13%
35		Віталій	лат.	4	0,90%
36		Гліб	скан.	4	0,90%
37		Ярослав	д.-рус.	4	0,90%
38		Анатолій	гр.	3	0,68%
39		Антон	лат.	3	0,68%
40		Артур	скан.	3	0,68%
41		Богдан	д.-рус.	3	0,68%
42		Герман	лат.	3	0,68%
43		Єгор	гр.	3	0,68%
44		Федір	гр.	3	0,68%
45		Валентин	лат.	2	0,45%
46		Давід	євр.	2	0,45%
47		Марк	лат.	2	0,45%
48		Степан	гр.	2	0,45%
49		Яков	євр.	2	0,45%
50	Одиничні	Василь		1	0,23%
51		Всеволод		1	0,23%
52		Геннадій		1	0,23%
53		Ільдар		1	0,23%
54		Крістіан		1	0,23%
55		Петро		1	0,23%
56		Яков		1	0,23%
57		Ростислав		1	0,23%
58		Святослав		1	0,23%
59		Тарас		1	0,23%
60		Тимур		1	0,23%
61		Ерик		1	0,23%

62		Юліан		1	0,23%
				443	

ДОДАТОК Б 4

Чоловічий іменник (2001–2010 роки)

		Ім'я	Походження	2001-2010	Відносна кількість
1	Перша десятка	Олександр	гр.	25	7,10%
2		Микита	гр.	22	6,25%
3		Дмитро	гр.	21	5,97%
4		Андрій	гр.	18	5,11%
5		Максим	лат.	16	4,55%
6		Данило	євр.	13	3,69%
7		Іван	євр.	13	3,69%
8		Євген	гр.	12	3,41%
9		Михайло	євр.	12	3,41%
10		Ярослав	д.-рус.	12	3,41%
11	Популярні	Владислав	д.-рус.	11	3,13%
12		Володимир	д.-рус.	11	3,13%
13		Кирило	гр.	10	2,84%
14		Олег	скан.	10	2,84%
15		Олексій	гр.	9	2,56%
16		Ілля	євр.	9	2,56%
17		Сергій	лат.	9	2,56%
18		Арсеній	гр.	8	2,27%
19		Денис	гр.	8	2,27%
20		Артем	гр.	7	1,99%
21		Микола	гр.	7	1,99%
22		Костянтин	лат.	6	1,70%

23	Рідкісні	Георгій	гр.	5	1,42%	
24		Єгор	гр.	5	1,42%	
25		Павло	лат.	5	1,42%	
26		Віктор	лат.	4	1,14%	
27		Гліб	скан.	4	1,14%	
28		Ігор	скан.	4	1,14%	
29		Роман	лат.	4	1,14%	
30		Марк	гр.	3	0,85%	
31		Святослав	д.-рус.	3	0,85%	
32		Анатолій	гр.	2	0,57%	
33		Антон	лат.	2	0,57%	
34		Артур	скан.	2	0,57%	
35		Богдан	д.-рус.	2	0,57%	
36		Вячеслав	д.-рус.	2	0,57%	
37		Давід	євр.	2	0,57%	
38		Лев	гр.	2	0,57%	
39		Матвій	євр.	2	0,57%	
40		Мирон	гр.	2	0,57%	
41		Станіслав	д.-рус.	2	0,57%	
42		Одиничні	Аркадій		1	0,28%
43			Борис		1	0,28%
44	Вадим			1	0,28%	
45	Валентин			1	0,28%	
46	Василь			1	0,28%	
47	Геннадій			1	0,28%	
48	Даромир			1	0,28%	
49	Іларіон			1	0,28%	
50	Ільдар			1	0,28%	
51	Йосип			1	0,28%	
52	Леон			1	0,28%	
53	Леонід			1	0,28%	
54	Назарій			1	0,28%	
55	Оскар			1	0,28%	
56	Остап			1	0,28%	
57	Петро			1	0,28%	
58	Родіон			1	0,28%	
59	Ростислав			1	0,28%	
60	Руслан			1	0,28%	
61	Савва			1	0,28%	
62	Семен			1	0,28%	
63	Тимофій		1	0,28%		

64		Тимур		1	0,28%
65		Фелікс		1	0,28%
66		Едгар		1	0,28%
67		Яков		1	0,28%
68				352	

ДОДАТОК Б 5

Чоловічий іменник (2011–2021 роки)

		Ім'я	Походження	2011-2021	Відносна кількість
1	Перша десятка	Артем	гр.	39	6,87%
2		Олександр	гр.	37	6,51%
3		Максим	лат.	26	4,58%
4		Данило	євр.	23	4,05%
5		Михайло	євр.	23	4,05%
6		Матвій	євр.	19	3,35%
7		Дмитро	гр.	18	3,17%
8		Кирило	гр.	17	2,99%
9		Микита	гр.	17	2,99%
10		Євген	гр.	16	2,82%
11	Популярні	Марк	лат.	16	2,82%
12		Микола	гр.	16	2,82%
13		Тимур	тюр.	16	2,82%
14		Андрій	гр.	14	2,46%
15		Владислав	д.-рус.	13	2,29%
16		Ілля	євр.	13	2,29%
17		Сергій	лат.	13	2,29%
18		Давід	євр.	12	2,11%
19		Ярослав	д.-рус.	11	1,94%
20		Георгій	гр.	10	1,76%
21		Іван	євр.	9	1,58%
22		Костянтин	лат.	9	1,58%
23	Рідкісні	Назар	євр.	9	1,58%
24		Денис	гр.	8	1,41%
25		Олексій	гр.	8	1,41%
26		Гліб	скан.	7	1,23%
27		Мирон	гр.	7	1,23%
28		Роман	лат.	7	1,23%
29		Артур	скан.	6	1,06%
30		Богдан	д.-рус.	6	1,06%
31		Вадим	д.-рус.	6	1,06%
32		Володимир	д.-рус.	6	1,06%

33		Лев	гр.	6	1,06%
34		Ігор	скан.	5	0,88%
35		Павло	лат.	5	0,88%
36		Єгор	гр.	4	0,70%
37		Олег	скан.	4	0,70%
38		Платон	гр.	4	0,70%
39		Ростислав	д.-рус.	4	0,70%
40		Семен	євр.	4	0,70%
41		Станіслав	д.-рус.	4	0,70%
42		Анатолій	лат.	3	0,53%
43		Арсеній	гр.	3	0,53%
44		Віктор	лат.	3	0,53%
45		Герман	лат.	3	0,53%
46		Діонісій	гр.	3	0,53%
47		Родіон	гр.	3	0,53%
48		Святослав	д.-рус.	3	0,53%
49		Тимофій	гр.	3	0,53%
50		Юрій	гр.	3	0,53%
51		Антон	лат.	2	0,35%
52		Василь	гр.	2	0,35%
53		Валерій	гр.	2	0,35%
54		Геннадій	гр.	2	0,35%
55		Дамір	д.-рус.	2	0,35%
56		Леон	гр.	2	0,35%
57		Петро	гр.	2	0,35%
58		Тихон	гр.	2	0,35%
59		Ян	д.-рус.	2	0,35%
60	Одиничні	Адріан		1	0,18%
61		Алан		1	0,18%
62		Арістарх		1	0,18%
63		Бенджамін		1	0,18%
64		Борис		1	0,18%
65		Вакула		1	0,18%
66		Даніель		1	0,18%
67		Захар		1	0,18%
68		Кірсан		1	0,18%
69		Климент		1	0,18%
70		Крістіан		1	0,18%

71		Купріан		1	0,18%
72		Лавр		1	0,18%
73		Леонід		1	0,18%
74		Макар		1	0,18%
75		Милан		1	0,18%
76		Нікон		1	0,18%
77		Ратмір		1	0,18%
78		Ренат		1	0,18%
79		Руслан		1	0,18%
80		Савва		1	0,18%
81		Савелій		1	0,18%
82		Стефан		1	0,18%
83		Степан		1	0,18%
84		Фелікс		1	0,18%
85		Федір		1	0,18%
86				568	

ДОДАТОК Б 6

Зведена таблиця. Чоловічий іменник (1974–2021 роки)

		Ім'я	Походження	1974-2021	Відносна кількість
1	Перша десятка	Олександр	гр.	182	7,77%
2		Дмитро	гр.	164	7,00%
3		Андрій	гр.	133	5,68%
4		Олексій	гр.	117	5,00%
5		Сергій	Лат	108	4,61%
6		Михайло	Євр	88	3,76%
7		Максим	Лат	86	3,67%
8		Євген	гр.	83	3,54%
9		Володимир	д.-рус.	67	2,86%
10		Денис	гр.	66	2,82%
11	Популярні	Ігор	скан.	60	2,56%
12		Артем	гр.	59	2,52%
13		Владислав	д.-рус.	56	2,39%
14		Кирило	гр.	56	2,39%
15		Іван	євр.	52	2,22%
16		Костянтин	лат.	52	2,22%
17		Данило	євр.	51	2,18%
18		Микита	гр.	49	2,09%
19		Олег	скан.	44	1,88%
20		Павло	лат.	43	1,84%
21		Юрій	гр.	40	1,71%
22		Віктор	лат.	39	1,67%
23	Рідкісні	Микола	гр.	36	1,54%
24		Ілля	Євр	31	1,32%
25		Вячеслав	д.-рус.	29	1,24%
26		Георгій	гр.	27	1,15%
27		Єгор	гр.	27	1,15%
28		Вадим	д.-рус.	26	1,11%
29		Віталій	лат.	23	0,98%
30		Роман	лат.	22	0,94%
31		Ярослав	д.-рус.	22	0,94%
32		Марк	лат.	21	0,90%
33		Матвій	євр.	21	0,90%
34		Тимур	тюр.	19	0,81%
35		Гліб	скан.	16	0,68%
36		Давід	євр.	16	0,68%
37		Руслан	тюр.	15	0,64%

38	Анатолій	лат.	14	0,60%
39	Геннадій	гр.	14	0,60%
40	Антон	лат.	13	0,56%
41	Артур	скан.	13	0,56%
42	Богдан	д.-рус.	13	0,56%
43	Ростислав	д.-рус.	13	0,56%
44	Валерій	лат.	11	0,47%
45	Станіслав	д.-рус.	11	0,47%
46	Валентин	лат.	10	0,43%
47	Назар	євр.	10	0,43%
48	Борис	д.-рус.	9	0,38%
48	Мирон	гр.	9	0,38%
50	Арсеній	гр.	8	0,34%
51	Лев	гр.	8	0,34%
52	Леонід	гр.	8	0,34%
53	Петро	гр.	8	0,34%
54	Федір	гр.	8	0,34%
55	Василь	гр.	7	0,30%
56	Святослав	д.-рус.	7	0,30%
57	Степан	гр.	7	0,30%
58	Герман	лат.	6	0,26%
59	Родіон	гр.	6	0,26%
60	Семен	євр.	6	0,26%
61	Платон	гр.	5	0,21%
62	Тимофій	гр.	5	0,21%
63	Тарас	гр.	4	0,17%
64	Арсеній	гр.	3	0,13%
65	Діонісій	гр.	3	0,13%
66	Леон	гр.	3	0,13%
67	Яков	Єв	3	0,13%
68	Ян	д.-рус.	3	0,13%
69	Вакула	гр.	2	0,09%
70	Всеволод	д.-рус.	2	0,09%
71	Дамір	д.-рус.	2	0,09%
72	Ільдар	гр.	2	0,09%
73	Крістіан	гр.	2	0,09%
74	Ренат	лат.	2	0,09%
75	Савва	євр.	2	0,09%
76	Тихон	гр.	2	0,09%
77	Фелікс	лат.	2	0,09%

78	Одиничні	Адріан		1	0,04%
79		Аркадій		1	0,04%
80		Алан		1	0,04%
81		Арістарх		1	0,04%
82		Бенджамін		1	0,04%
83		Даніель		1	0,04%
84		Едгар		1	0,04%
85		Едуард		1	0,04%
86		Ерік		1	0,04%
87		Захар		1	0,04%
88		Іларіон		1	0,04%
89		Йосип		1	0,04%
90		Кірсан		1	0,04%
91		Клим		1	0,04%
92		Климент		1	0,04%
93		Купріан		1	0,04%
94		Лавр		1	0,04%
95		Макар		1	0,04%
96		Марат		1	0,04%
97		Милан		1	0,04%
98		Нікон		1	0,04%
99		Орест		1	0,04%
100		Оскар		1	0,04%
101		Остап		1	0,04%
102		Ратмір		1	0,04%
103		Роберт		1	0,04%
104		Савелій		1	0,04%
105		Стефан		1	0,04%
106		Тамерлан		1	0,04%
107		Юліан		1	0,04%
				2342	

АНКЕТА

ВАРІАНТИ ОСОБОВИХ ІМЕН
Ця форма створена для дослідження можливих варіантів особових імен. Наприклад для імені <i>Оксана</i> існують варіанти <i>Ксенька, Сяня, Оксанка, Ксеня...</i>
Ім'я, прізвище
Рік народження
Як Вас вдома називають батьки (варіант імені має бути пов'язаний з іменем)
Другий варіант імені
Як Вас називають родичі?
Як Вас називають Ваші друзі?
Який варіант Вашого імені Вам не подобається?
Які варіанти Вашого імені Ви знаєте?
Наведіть улюблені варіанти до улюблених імен

ДОДАТОК В 2

УЛЮБЛЕНІ ВАРІАНТИ ЧОЛОВІЧИХ ІМЕН

Ім'я	Дослідницькі варіанти	Додаткові варіанти (з Інтернету)
Адріан	Адріанко, Адрік	---
Олександр	Сашко, Лесь, Олесь	Саша, Шурик, Саня, Санечка
Олексій	Олекса, Льоша, Олесь	Алекс, Лекс
Анатолій	Толя, Толик	---
Андрій	Андрійко	---
Арсеній	Арсен	---
Артем	Артемко, Тьома	---
Богдан	Богданко, Даня	---
Борис	Боря	---
Вадим	Вадимко, Вадя	---
Валентин	Валик	---
Валерій	Валера	---
Василь	Васько, Василько	---
Віктор	Вітя	---
Віталій	Віталік, Вітась	---
В'ячеслав	Слава, Славко	---
Володимир	Володя, Вова, Владик, Мирко	---
Геннадій	Гена	---
Георгій	Гоша, Жора	---
Гліб	Глібко, Глібчик	Глібонько, Глібочко
Данило	Данилко, Даня	---
Денис	Дениско	---
Дмитро	Діма, Дмитрик, Митя	---
Едуард	Едик	---
Євген	Євгенко, Женя	---
Іван	Іванко, Івась, Ваня	Івасик, Ванюша, Ваньок
Ігор	Ігорко, Гарик	---
Ілля	Ілько, Іллюша	Іллюха, Ілюня
Костянтин	Костя, Костик	---
Лев	Левко	---

Леонід	Льоня	---
Максим	Максимко, Макс	---
Матвій	Матвійко	---
Микита	Микитка	---
Микола	Миколка, Коля	---
Михайло	Михась, Михайлик, Міша, Михалко	
Олег	Олежик, Олега	---
Олексій	Олекса, Льоша, Олесь	Алекс, Лекс
Павло	Павлик, Павлусь	---
Петро	Петрик, Петрусь	---
Роман	Рома, Ромчик	Ромко, Ромась
Ростислав	Слава, Ростик	---
Святослав	Слава, Святик	---
Сергій	Сергійко, Серж	---
Станіслав	Стас, Слава	---
Степан	Степанко, Стьопа	---
Тарас	Тарасик	---
Тимофій	Тимко, Тимофійко, Тіма	Тим, Тимоха
Тихон	Тихін, Тишко	Тихонко
Федір	Федько	---
Ярослав	Ярик, Слава	---

ДОДАТОК В 3

УЛЮБЛЕНІ ВАРІАНТИ ЖІНОЧИХ ІМЕН

Ім'я	Дослідницькі варіанти	Додаткові варіанти (з Інтернету)
Аделіна	Адель, Ліна	---
Адель	Аделіна	---
Адріанна	Адріана, Яна	---
Алевтина	Аля, Тіна, Валя	---
Аліна	Аля, Ліна	---
Аліса	Аля	---
Алла	Аля, Алуся	Аллочка, Алюня
Анастасія	Настя, Настуся, Стася, Ася	Тася, Нюся
Ангеліна	Ангеліна, Ліна, Геля	Ангеля
Анна	Ганна, Ганнуся	Аня, Нюра, Нюся, Ася
Антоніна	Тоня, Тося	Тонька, Ніна
Аполлінарія	Поліна, Аля, Ліна	---
Аріна	Ярина, Ірина	Арінка, Аріша
Ася	Анастасія	---
Валентина	Валя, Валюша, Тіна	Валентинка
Валерія	Лера	Леруня, Леруся, Валя, Лера
Варвара	Варя, Варка	---
Василина	Вася, Лина, Васа	---
Вероніка	Ніка	---
Вікторія	Віка, Віта	Вікуся
Віолетта	Віола, Лета, Віта	---
Віталіна	Віта, Ліна, Тала	---
Віра	Вірочка, Віруня	---
Влада	Владислава	---
Владислава	Влада, Слава	---
Галина	Галя, Галинка, Галюся	Галюня, Гася, Аля, Ліна
Ганна	Аня, Ганнуся, Ганя, Ася	---

Дар'я	Дарина, Даринка, Даша, Одарка	Дара, Дарця
Дарина	Дар'я, Даринка, Даша	---
Джув'єтта	Юлія	---
Діана	Діанка, Діаночка, Ді	Даяна, Дія
Діна	Дінка, Діночка	Дінуся, Ді
Евеліна	Ева	---
Елеонора	Нора, Еля	---
Емілія	Емма, Міла	---
Єва	Євочка	Євася, Євуля, Ева
Євгенія	Женя, Ївга	Євгеша, Женюша, Гена
Єлизавета	Ліза, Вета	Лізуня, Бетсі, Ліля, Елайза
Жанна	Жанночка	---
Злата	Златка, Златуся	Златочка, Лата
Зоя	Зойка	Зоюня, Зося, Зая
Ізабелла	Белла	---
Ілона	Ілонка, Лона	---
Інеса	Іна, Неса	---
Інна	Іннуся, Інеса	Іна, Іночка, Інюта
Ірина	Іра, Іринка, Ярина, Яринка	Орися, Ірчик
Каміла	Міла	---
Каріна	Карінка	---
Кароліна	Ліна, Каролька	---
Катерина	Катя, Катруся, Катеринка, Катря	Катюша, Кейт, Кет
Крістіна	Христина, Тіна	Кріс, Крісті
Лариса	Лора, Лара	---
Лора, Лара	Ліда, Лідочка	Лідуся, Ліна
Ліліана, Ліна	Ліля, Лілі, Лілея	Ліліана, Ліна
Любов	Люба, Любочка	Любава, Любася
Людмила	Люда, Люся, Міла	Людочка
Маргарита	Рита, Марго, Маргоша	Ріта, Маргоріта
Марина	Маринка, Марися, Маріша	Муся, Іна

Маріанна	Маріанка, Яна, Маря	
Марія	Марійка, Маруся, Маша, Марічка	Маня, Мура
Марта	Марточка, Туся	---
Мирослава	Мира, Слава	Мирося, Мирка
Мілана	Міла, Лана	---
Міра	Мирослава	---
Надія	Надійка, Надя	---
Наталія	Наталя, Наталка, Ната, Тата	Наташа, Натуся, Наталі
Неллі	Неля	---
Ніка	Ніколь, Вероніка	Нікуся
Ніколь	Ніка, Ніколетка	---
Ніна	Ніночка, Нуся	---
Оксана	Ксеня, Ксюша	Оксана, Оксанка, Ксана, Сана
Олександра	Саша, Леся, Олеся, Шура, Сандра	Алекса, Ася
Олена	Леся, Оленка, Альона, Лена	---
Олеся	Леся, Олеська	---
Ольга	Оля, Олюся, Олічка, Ляля	Ольгуня, Ольчик, Олюня, Льоля, Хельга
Поліна	Поля, Полінка	Полюся, Ліна
Раїса	Рая	---
Руслана	Руся, Лана, Русланка	---
Світлана	Світланка, Лана	Света
Софія	Софійка, Соня, Софа	Зося, Сонька, Софієнька
Стефанія	Стефа, Фаня	---
Таїсія	Тая, Тася	Таїса
Тамара	Тома	---
Тетяна	Таня, Тетянка, Тата, Танюша	Танюся, Таточка, Татуся, Танюха
Уляна	Уля, Улянка, Уляся	---
Христина	Христя, Христинка	---
Яна	Янка, Януся	Яночка, Яся

Ярослава	Ярослава, Ярославна	---
----------	---------------------	-----

ДОДАТОК В 4

СПИСОК РЕСПОНДЕНТІВ

Прізвище, ім'я	Рік народження	Прізвище, ім'я	Рік народження
1. Алфаал Марія	2013	36. Колесник Єва	2012
2. Ареф'єва Софія	2019	37. Корнеллі Ольга	1986
3. Балан Олександр	2012	38. Косець Анастасія	2007
4. Бедрик Лілія	1083	39. Косець Юлія	1984
5. Білоног Галина	1982	40. Кузнєцова Наталя	1981
6. Білоног Владислав	2013	41. Мазуренко Ольга	1985
7. Білоус Галина	1982	42. Максим'як Темофій	2013
8. Бур'ян Марина	1981	43. Махія Валентина	2011
9. Бутюк Діана	1979	44. Махія Володимир	2008
10. Булітко Анастасія	2009	45. Махія Всеволод	1978
11. Варбанець Юрій	1976	46. Мельник Злата	2014
12. Волохатюк Алла	1975	47. Мельник Ніка	2014
13. Виродова Анна	1987	48. Метасов Олексій	1997
14. Виродова Зоя	2016	49. Метасов Сергій	2013
15. Виродов Гліб	2013	50. Метасов Роман	2013
16. Виродов Тихон	2011	51. Новак Діна	1993
17. Візнюк Антоніна	2012	52. Петрова Александра	1982
18. Волошина Тетяна	1984	53. Петров Олександр	2007
19. Горегляд Галина	1981	54. Плінга Олександр	2013
20. Горегляд Єлизавета	1980	55. Просветов Іван	2013
21. Герус Оксана	1981	56. Рачинська	1978
22. Демченко Софія	1989	57. Рибак Дар'я	1991
23. Добрава Катерина	1981	58. Рибак Маргарита	2012
24. Добровенко Галина	2013	59. Римбалович Анастасія	1984
25. Дулогло Катерина	2013	60. Сінчук Тимофій	2008
26. Дулогло Ольга	1985	61. Столярик Оксана	1998
27. Зеленська Мирослава	2013	62. Троценко Оксана	1975
28. Зеленська Тетяна	1989	63. Тучинська Тетяна	1968
29. Єргієва Катерина	1984	64. Тучинська Світлана	2013
30. Караташ Кирило	2012	65. Федосєєва Валентина	1981
31. Коваль Яромир	2012	66. Федосєєва Софія	2013
32. Коваль Марія	1968	67. Фесік Олександра	2009
33. Ковальчук Наталія	1981	68. Черняєв Іван	2007

34.Козельчук Інна	1982	69.Шум Ілля	2008
35.Козельчук Михайло	2012	70.Шутова Таїсія	1975